

ĐẢNG ỦY CÔNG AN TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

*

Số 250-BC/ĐUCA

Hà Nội, ngày 01 tháng 11 năm 2022

VĂN PHÒNG THÀNH ỦY HẢI PHÒNG

BÁO CÁO

ĐẾN Số: 1232 Sơ kết 03 năm thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW ngày 16/8/2019
Ngày: 11/11/2022 của Bộ Chính trị về tăng cường, nâng cao hiệu quả
Chuyên: công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy
Số và ký hiệu hồ sơ:

Ngày 16/8/2019, Bộ Chính trị (khóa XII) ban hành Chỉ thị số 36-CT/TW về tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy (sau đây viết gọn là Chỉ thị số 36-CT/TW). Sau 03 năm triển khai thực hiện, các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương và các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương đã tích cực lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện quyết liệt, đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp phòng, chống và kiểm soát ma túy, đạt nhiều kết quả quan trọng, góp phần giữ vững an ninh chính trị, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, phục vụ hiệu quả nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và đối ngoại của đất nước. Thực hiện chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng ủy Công an Trung ương báo cáo kết quả thực hiện như sau:

Phần thứ nhất

ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH, CÔNG TÁC TRIỂN KHAI, KẾT QUẢ THỰC HIỆN

I- ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH LIÊN QUAN

1. Tình hình ma túy trên thế giới và khu vực

Trong 03 năm qua, việc triển khai Chỉ thị số 36-CT/TW của Bộ Chính trị diễn ra trong bối cảnh tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy trên thế giới và khu vực diễn biến phức tạp, khó lường. Theo báo cáo của Cơ quan phòng, chống ma túy và tội phạm Liên hợp quốc (UNODC), thế giới hiện nay có hơn 275 triệu người sử dụng, lệ thuộc vào ma túy¹ và dự báo tiếp tục tăng lên 299 triệu người vào năm 2030. Cùng với sự xuất hiện của nhiều loại ma túy mới không thuộc danh mục kiểm soát của các Công ước quốc tế về phòng, chống ma túy, tình hình sản xuất, mua bán, vận chuyển và sử dụng trái phép các loại ma túy tổng hợp, chất hướng thần có xu hướng gia tăng ở hầu hết các quốc gia, tiềm ẩn nhiều nguy cơ khó kiểm soát².

Khu vực Đông Nam Á với “điểm nóng” về ma túy là vùng Tam giác vàng mỗi năm sản xuất khoảng 680 tấn thuốc phiện, 50 tấn heroin, 20 tấn ma túy đá, 01 tỷ viên Methamphetamine và hơn 3.000 tấn tiền chất được sử dụng để sản xuất ma túy; diện tích trồng và sản lượng thuốc phiện liên tục gia tăng; đặc biệt đã trở thành trung tâm sản xuất và tiêu thụ ma túy tổng hợp lớn nhất thế giới.

¹ Chiếm khoảng 5,5% dân số ở độ tuổi 15 - 64, trong đó gần 250 triệu người sử dụng cần sa, 37 triệu người sử dụng ma túy tổng hợp, 18 triệu người nghiện và sử dụng heroin.

² Ước tính mỗi năm: Lượng ma túy sản xuất ra khoảng 3.000 tấn; thế giới phải tiêu phí hàng trăm tỷ USD cho việc sản xuất, tiêu thụ các chất ma túy và hàng nghìn tỷ USD chỉ cho công tác đấu tranh của các lực lượng chức năng.

Chính sách chung của các nước trên thế giới về cơ bản đều coi ma túy là bất hợp pháp và phải tập trung đấu tranh. Tuy nhiên, thời gian gần đây một số quốc gia đã hợp pháp hóa các chất ma túy hoặc đang nghiên cứu, xem xét việc hợp pháp hóa cây cần sa³. Đây là xu hướng rất đáng lo ngại, có thể gây ra nhiều khó khăn, thách thức cho công tác phòng ngừa, ngăn chặn, kiểm soát tội phạm và tệ nạn ma túy tại các nước trong đó có Việt Nam.

2. Tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy trong nước

2.1. Tình hình tội phạm ma túy

Do nằm gần khu vực Tam giác vàng, cùng với vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên thuận lợi về giao thông quốc tế (bằng cả đường bộ, đường hàng không và đường biển); Việt Nam chịu tác động lớn và ảnh hưởng trực tiếp từ tình hình tội phạm ma túy trên thế giới và khu vực. Trong 03 năm triển khai Chỉ thị số 36-CT/TW của Bộ Chính trị, tình hình tội phạm ma túy ở nước ta có nhiều diễn biến phức tạp. Nguồn ma túy chủ yếu từ nước ngoài được mua bán, vận chuyển về Việt Nam tiêu thụ hoặc tiếp tục vận chuyển đi nước thứ ba qua các tuyến biên giới đường bộ, đường hàng không và đường biển. Phương thức, thủ đoạn hoạt động tội phạm ma túy ngày càng tinh vi, manh động, thường xuyên thay đổi để đối phó với lực lượng chức năng. *Đáng chú ý:*

Tuyến Tây Bắc nổi lên tình trạng mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy từ Lào vào các tỉnh Tây Bắc (nhất là Điện Biên, Sơn La, Lai Châu) rồi đưa đi các tỉnh khác hoặc sang nước thứ ba. *Tuyến Đông Bắc*, tình hình mua bán, vận chuyển trái phép ma túy giữa Việt Nam và Trung Quốc gần đây có xu hướng giảm⁴; tuy nhiên, vẫn xuất hiện một số đường dây mua bán, vận chuyển trái phép ma túy từ các tỉnh biên giới Tây Bắc, Bắc miền Trung, Tây Nam đi một số tỉnh biên giới phía Bắc để vận chuyển sang Trung Quốc tiêu thụ. *Tuyến Bắc miền Trung - Tây Nguyên* có dấu hiệu phức tạp trở lại với sự chuyển hướng hoạt động của tội phạm ma túy từ các tỉnh Tây Nam sang các tỉnh Bắc miền Trung – Tây Nguyên, giáp Lào. *Tuyến Tây Nam*, các đối tượng người Việt Nam sống tại Campuchia móc nối với các đối tượng trong nước, hình thành các đường dây mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy từ Campuchia qua biên giới Tây Nam vào Việt Nam để đưa đi TP. Hồ Chí Minh tiêu thụ.

Tuyến đường hàng không, bưu điện, tình hình tội phạm lợi dụng hình thức chuyển phát nhanh, ký gửi hàng hóa, quà biếu, phi mậu dịch để vận chuyển trái phép chất ma túy từ Châu Âu và một số nước châu Á về Việt Nam tiêu thụ và ngược lại diễn ra phức tạp, nhất là trong thời điểm bùng phát của dịch Covid-19 (việc vận chuyển hành khách tạm dừng hoặc kiểm soát chặt chẽ). *Tuyến đường biển* gia tăng tình trạng các đối tượng lợi dụng để mua bán, vận chuyển trái phép ma túy với khối lượng lớn từ nước ngoài về Việt Nam, quá cảnh Việt Nam đi nước

³ Trong đó có Uruguay, Canada, Mexico, Ecuador, Brazil, Argentina, Colombia, Mỹ (có 30 bang hợp pháp hóa cần sa vì mục đích y tế, 09 bang hợp pháp hóa vì mục đích giải trí); Thái Lan (Ủy ban kiểm soát ma túy, Bộ Y tế đã cho phép sử dụng cần sa vào mục đích y tế và đã cung cấp cho người dân 01 triệu cây giống cần sa để trồng tại nhà với mục đích y tế)...

⁴ Do thời gian bùng phát dịch Covid – 19, Trung Quốc thực hiện chính sách “Zero Covid” với các biện pháp giãn cách xã hội, kiểm soát chặt chẽ các cửa khẩu; đồng thời phía Trung Quốc cơ bản xây dựng xong hàng rào biên giới.

thứ ba, trọng điểm là các cảng biển tại TP. Hồ Chí Minh, Bà Rịa - Vũng Tàu, Hải Phòng...; đồng thời tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp, khó lường⁵.

Tình hình tội phạm ma túy lợi dụng công nghệ cao diễn biến phức tạp trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Các đối tượng triệt để lợi dụng sự phát triển của mạng internet, mạng xã hội, sử dụng phương thức thanh toán bằng thẻ ngân hàng quốc tế, tiền ảo để giao dịch, mua bán, quảng cáo, hướng dẫn cách thức sản xuất trái phép chất ma túy. Thời gian gần đây xuất hiện tình trạng các đối tượng dùng thủ đoạn đưa các chất ma túy vào các loại hàng hóa, thực phẩm như bánh kẹo, nước uống với hình thức hấp dẫn và rao bán trên mạng, nhằm vào nhóm đối tượng thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên⁶...

Trong nội địa, tình hình tội phạm ma túy diễn biến phức tạp, nhất là tại các thành phố lớn và các tỉnh trọng điểm về ma túy. Đặc biệt, các tỉnh, thành phố phía Nam xuất hiện tình trạng các đối tượng người nước ngoài lợi dụng chính sách mở cửa, tạo điều kiện thuận lợi về hải quan, xuất nhập cảnh, xuất nhập khẩu hàng hóa; lợi dụng danh nghĩa đầu tư kinh doanh; thành lập các doanh nghiệp, công ty “bình phong” để ngụy trang hoạt động mua bán, vận chuyển, thậm chí sản xuất trái phép chất ma túy. Đáng chú ý, trong thời điểm dịch Covid-19, tại một số địa phương, các đối tượng phạm tội về ma túy lợi dụng cơ chế vận chuyển hàng hóa cứu trợ để ngụy trang, vận chuyển ma túy vào các địa bàn, khu vực cách ly, phong tỏa hoặc tìm cách “thông chốt”, tránh chốt “giao hàng” cho các đối tượng nghiện ma túy và đầu mối mua bán lẻ ma túy...

2.2. Tình hình tệ nạn ma túy

Tính đến tháng 6/2022, toàn quốc có **189.963** người nghiện ma túy có hồ sơ quản lý, **59.537** người sử dụng trái phép chất ma túy và **27.096** người bị quản lý sau cai nghiện ma túy; trong đó số người nghiện ma túy ở ngoài cộng đồng là **104.815** người (*chiếm 55,2%*)⁷. Đây là “nguồn cầu” tiêu thụ ma túy rất lớn, đồng thời là nguy cơ gây mất an ninh trật tự, bức xúc trong xã hội. Số người nghiện ở độ tuổi dưới 30 tuổi chiếm **39,4%** và có xu hướng ngày càng trẻ hóa; tập trung chủ yếu ở các thành phố lớn như Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Đà Nẵng, Cần Thơ (*chiếm 20% cả nước*) và các tỉnh Tây Bắc, Bắc miền Trung. Đáng chú ý, số người nghiện, người sử dụng ma túy tổng hợp (MTTH), sử dụng đồng thời nhiều loại ma túy có xu hướng gia tăng, chiếm tỷ lệ lớn (*trên 50%*), nhất là trong thanh thiếu niên, khó kiểm soát, tiềm ẩn nguy cơ phát sinh tội phạm và vi phạm pháp luật⁸.

Tình hình sử dụng trái phép chất ma túy gia tăng và phức tạp trở lại sau dịch Covid-19, nhất là tại các cơ sở kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự, dịch vụ nhậu nhâm như khách sạn, nhà nghỉ, khu nghỉ dưỡng (resort), quán bar, karaoke...

⁵ Cuối năm 2020, đầu năm 2021 tại vùng biển một số tỉnh miền Trung và phía Nam: Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Bình Thuận, Bà Rịa-Vũng Tàu, Kiên Giang, lực lượng Bộ đội Biên phòng, Công an thu giữ 122,6 kg ma túy (heroin và MTTH) trôi dạt trên biển.

⁶ Chỉ riêng trong Tháng hành động phòng, chống ma túy năm 2022, Bộ Công an đã rà soát, phát hiện 389 kênh, hội nhóm, tài khoản cá nhân có hoạt động quảng cáo, mua bán trái phép ma túy, cần sa trên không gian mạng; 13 website có nội dung quảng cáo, hướng dẫn trồng cần sa, thuốc phiện...

⁷ Tính tổng số người nghiện ma túy và người sử dụng trái phép chất ma túy hiện có 249.500 người, *tăng gần 5,8%* so với thời điểm trước khi triển khai Chỉ thị số 36-CT/TW của Bộ Chính trị.

⁸ Tính riêng 6 tháng đầu năm 2022, cả nước xảy ra 12 vụ phạm pháp hình sự do 11 đối tượng loạn thần “ngáo đá” gây ra như: giết người, cố ý gây thương tích, trộm cắp, gây rối trật tự công cộng, tai nạn giao thông...

Đáng lưu ý, trong thời điểm cả nước thực hiện giãn cách xã hội phòng, chống dịch Covid-19, nhiều cơ sở vẫn lén lút hoạt động để các đối tượng thuê, tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy. Theo thống kê, cả nước hiện có 3.717 cơ sở kinh doanh có điều kiện về ANTT và dịch vụ nhạy cảm có biểu hiện nghi vấn hoạt động của tội phạm và tệ nạn ma túy, 282 điểm và 27 tụ điểm phức tạp về ma túy; số xã, phường, thị trấn có tệ nạn ma túy: 8.262 (chiếm 82%); không có tệ nạn ma túy: 1.794 (chiếm 18%)⁹. Tình trạng trồng, tái trồng trái phép cây có chất ma túy vẫn xảy ra tại một số địa phương, nhất là tại các tỉnh miền núi, vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

II- CÔNG TÁC QUẢN TRIỆT, LÃNH ĐẠO, CHỈ ĐẠO TRIỂN KHAI, THỰC HIỆN

1. Tổ chức quán triệt và xây dựng, ban hành văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện Chỉ thị

1.1. Ngay sau khi Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 36-CT/TW, Ban Bí thư Trung ương Đảng đã tổ chức Hội nghị trực tuyến toàn quốc triển khai Chỉ thị tới Thường trực các tỉnh ủy, thành ủy, ban cán sự đảng các Bộ, ngành, đoàn thể, cơ quan Trung ương. Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 291/QĐ-TTg ngày 21/02/2020 phê duyệt Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nâng cao hiệu lực quản lý của Nhà nước, sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ của các cấp, các ngành và các tổ chức chính trị - xã hội, phát huy sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân; qua đó tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả các nhiệm vụ và giải pháp đề ra, nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy trong tình hình mới.

1.2. Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương

Ban cán sự đảng Chính phủ đã chỉ đạo tổng kết Chương trình phòng, chống ma túy đến năm 2020 của Chính phủ; ban hành Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021-2025 để cụ thể hóa các quan điểm, nội dung chỉ đạo công tác phòng, chống ma túy trong Chỉ thị số 36-CT/TW của Bộ Chính trị; tiếp tục chỉ đạo triển khai thực hiện Chiến lược quốc gia phòng, chống ma túy ở Việt Nam đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030; chỉ đạo Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm (Ủy ban Quốc gia) ban hành Chương trình công tác hằng năm và theo từng giai đoạn; phân công nhiệm vụ cụ thể cho các Bộ, ngành và địa phương; chỉ đạo công tác phối hợp liên ngành thực hiện hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy.

Đảng ủy Công an Trung ương thực hiện có hiệu quả trách nhiệm thường trực tham mưu Bộ Chính trị, Ban Bí thư theo dõi, hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra, sơ kết việc thực hiện Chỉ thị; trong đó đã tham mưu ban hành nhiều chủ trương, giải pháp quan trọng, có ý nghĩa cơ bản, chiến lược trong công tác phòng, chống ma túy, nổi bật như: Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành; Quyết định số 291/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW; Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021-2025 của Chính phủ; kiện toàn Ủy ban Quốc gia nhằm nâng cao hiệu

⁹ So với thời điểm trước khi triển khai Chỉ thị, giảm 80% số điểm, giảm 65% tụ điểm; tăng 53% số cơ sở kinh doanh có điều kiện về ANTT và dịch vụ nhạy cảm có biểu hiện nghi vấn hoạt động tội phạm và tệ nạn ma túy; tăng 1,9% tổng số xã, phường, thị trấn có tệ nạn ma túy; giảm 2,9% số xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy.

lực, hiệu quả công tác phối hợp liên ngành về phòng, chống ma túy; tham mưu triển khai Chương trình công tác hằng năm của Ủy ban Quốc gia; triển khai Tháng hành động phòng, chống ma túy; ban hành Kế hoạch số 77/KH-BCA-C04 triển khai thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW trong Công an nhân dân; chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương phát huy vai trò nòng cốt, chủ trì công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy; triển khai quyết liệt, hiệu quả các Kế hoạch, Phương án nghiệp vụ; mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm về ma túy trong phạm vi toàn quốc và trên các tuyến, địa bàn trọng điểm; đẩy mạnh hoàn thiện ứng dụng hệ thống dữ liệu quốc gia về dân cư và dữ liệu căn cước công dân phục vụ có hiệu quả công tác quản lý địa bàn, quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy, phòng ngừa tội phạm và vi phạm pháp luật...

Quân ủy Trung ương chỉ đạo ban hành Quyết định số 1260/QĐ-BQP ngày 17/4/2020 về Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW trong Quân đội; chỉ đạo lực lượng chuyên trách Bộ đội Biên phòng, Cảnh sát biển phối hợp chặt chẽ với lực lượng Công an, Hải quan đấu tranh phòng, chống tội phạm về ma túy ngay từ khu vực biên giới, cửa khẩu, trên biển; chỉ đạo phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương tổ chức tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành pháp luật về phòng, chống ma túy.

Ban cán sự đảng Bộ Tài chính chỉ đạo ban hành Quyết định số 1165/QĐ-BTC ngày 06/8/2020 về kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW; đảm bảo kinh phí thường xuyên triển khai thực hiện Chỉ thị; chỉ đạo lực lượng Hải quan tăng cường lực lượng đấu tranh quyết liệt với các loại tội phạm về ma túy và các hoạt động bất hợp pháp liên quan đến ma túy, tiền chất trong địa bàn quản lý của ngành Hải quan.

Ban cán sự đảng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội chỉ đạo ban hành Quyết định số 610/QĐ-LĐTBXH ngày 25/5/2020 về kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW; chỉ đạo, hướng dẫn, tổ chức và quản lý công tác cai nghiện; tháo gỡ kịp thời những vướng mắc trong công tác lập hồ sơ, thủ tục xem xét, quyết định đưa người nghiện vào cơ sở cai nghiện bắt buộc; tổ chức giáo dục, dạy nghề cho người nghiện ma túy; tạo việc làm, tái hòa nhập cộng đồng cho người sau cai nghiện ma túy.

Ban cán sự đảng Bộ Y tế chỉ đạo nâng cao chất lượng, hiệu quả chương trình điều trị thay thế nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone; nghiên cứu các loại thuốc hỗ trợ cắt cơn cho người nghiện ma túy phù hợp với các loại ma túy, các giải pháp điều trị cho người nghiện ma túy tổng hợp; quản lý chặt chẽ các loại thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và tiền chất dùng trong y học, tránh để các đối tượng lợi dụng sản xuất ma túy tổng hợp.

Đảng đoàn Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ đạo ban hành Kế hoạch phối hợp số 279/KH-MTTW-BCA ngày 29/3/2021 giữa Ban Thường trực và các tổ chức thành viên với Bộ Công an về “Đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong tình hình mới” gắn với Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, trong đó đưa tiêu chí xây dựng địa bàn an toàn không có ma túy là tiêu chí trong xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương đã ban hành các chỉ thị, nghị quyết, chương trình hành động, kế hoạch và tổ

chức hội nghị quán triệt, chỉ đạo triển khai thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW theo chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị¹⁰.

1.3. Ở địa phương, 100% tỉnh ủy, thành ủy đã ban hành các văn bản chỉ đạo (chỉ thị, nghị quyết, kế hoạch, chương trình hành động) và tổ chức Hội nghị quán triệt, triển khai Chỉ thị số 36-CT/TW đến Ban Chấp hành, lãnh đạo chủ chốt của tỉnh ủy, thành ủy, các cấp ủy, chính quyền cơ sở. Nhiều tỉnh ủy, thành ủy đã tích cực, chủ động, vận dụng sáng tạo, ban hành các văn bản chỉ đạo chuyên đề, chuyên sâu, chỉ đạo triển khai quyết liệt, nâng cao hiệu quả các mặt công tác phòng, chống ma túy, phù hợp với đặc điểm, tình hình ở mỗi địa phương; Hội đồng nhân dân các tỉnh, thành phố ban hành các Nghị quyết về chính sách hỗ trợ cho công tác phòng, chống ma túy và cai nghiện ma túy.

Ủy ban nhân dân; Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc các tỉnh, thành phố ban hành kế hoạch, chương trình thực hiện Chỉ thị và các kế hoạch, chương trình công tác phòng, chống ma túy hằng năm, theo từng giai đoạn để cụ thể hóa các nhiệm vụ trong Chỉ thị số 36-CT/TW, gắn với triển khai thực hiện có hiệu quả Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021-2025 của Chính phủ và Chương trình công tác phòng, chống ma túy hằng năm của Ủy ban Quốc gia; phân công nhiệm vụ cụ thể, rõ ràng trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp trong việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy ở từng cơ quan, đơn vị, địa phương¹¹.

¹⁰ Ban cán sự đảng Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ đạo ban hành Kế hoạch số 370/KH-BGDĐT chỉ đạo các cơ sở giáo dục tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật về phòng, chống ma túy. Ban cán sự đảng Bộ Công Thương chỉ đạo ban hành Chỉ thị số 10/CT-BCT về việc nâng cao hiệu quả công tác quản lý, kiểm soát tiền chất công nghiệp. Ban cán sự đảng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo tăng cường công tác tuyên truyền, kiểm tra, giám sát tình hình triệt xóa diện tích trồng cây có chứa chất ma túy; tổ chức quản lý chặt chẽ các loại thuốc thú y có chứa tiền chất, chất gây nghiện, thuốc hướng thần. Ban cán sự đảng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chỉ đạo ban hành Kế hoạch số 3023/KH-BCĐ; Ban cán sự đảng Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo đổi mới hình thức, nội dung, biện pháp tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống ma túy. Ban cán sự đảng Bộ Nội vụ ban hành Chương trình hành động số 176-CTr/BCSD. Ban cán sự đảng Ủy ban Dân tộc chỉ đạo phối hợp xây dựng chính sách phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi; chính sách chuyển đổi, sản xuất thay thế cây có chứa chất ma túy. Các Đảng ủy: Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam và Thông tấn xã Việt Nam chỉ đạo tăng cường công tác truyền thông phòng, chống ma túy. Ban cán sự đảng Viện kiểm sát nhân dân tối cao chỉ đạo ban hành Kế hoạch số 05/KH-VKSTC. Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân tối cao chỉ đạo ban hành Kế hoạch số 48/KH-TA. Các Đảng đoàn: Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Trung ương Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Hội Nông dân Việt Nam, Hội Cựu chiến binh Việt Nam, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ban hành các Nghị quyết, Chương trình hành động triển khai thực hiện Chỉ thị.

¹¹ **Điển hình:** Thành ủy Hà Nội chỉ đạo ban hành các kế hoạch chuyên sâu về phòng ngừa, đấu tranh tội phạm và tệ nạn ma túy; giải quyết địa bàn, tụ điểm phức tạp; phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và tệ nạn ma túy có yếu tố nước ngoài; tội phạm lợi dụng dịch vụ chuyển phát và bưu chính để hoạt động phạm tội về ma túy. Thành ủy TP. Hồ Chí Minh chỉ đạo ban hành Đề án "Nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống ma túy trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2020-2030". Tỉnh ủy Thanh Hóa ban hành Chỉ thị số 06-CT/TU về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy trong thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên; Đề án 272 về nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và tệ nạn ma túy trên địa bàn tỉnh; Đề án 5017 về giải quyết tình hình phức tạp về tội phạm và tệ nạn ma túy tại địa bàn các xã biên giới. Tỉnh ủy Bắc Giang chỉ đạo ban hành Đề án "Nâng cao năng lực, hiệu quả công tác phòng, chống tội phạm và tệ nạn ma túy trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021-2025". Tỉnh ủy Sơn La ban hành Nghị quyết 18-NQ/TU về lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy; thành lập Ban Chỉ đạo do đ/c Bí thư Tỉnh ủy làm Trưởng ban. Tỉnh ủy Hòa Bình ban hành Đề án 09-ĐA/TU về nâng cao chất lượng hoạt động của hệ thống chính trị gắn với phát triển kinh tế, xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh hai xã Hang Kia, Pà Cò, huyện Mai Châu. Tỉnh ủy Điện Biên chỉ đạo ban hành Đề án "Nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030". Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Kạn ban hành kế hoạch thực hiện Dự án "Đẩy mạnh công tác tuyên truyền phòng, chống tội phạm về ma túy vùng đồng bào dân tộc và miền núi giai đoạn 2021-2025". Tỉnh ủy Nghệ An chỉ đạo ban hành Đề án "Nâng cao hiệu quả xóa địa bàn phức tạp về ma túy, giai đoạn 2021 - 2025"; Đề án "Xã biên giới sạch về ma túy" tại địa bàn 27 xã biên giới. Tỉnh ủy Hà Tĩnh chỉ đạo Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết số 38/NQ-HĐND về nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống ma túy trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021-2026. Thành ủy Cần Thơ chỉ đạo ban hành Đề án số 03/ĐA-UBND về phòng, chống

Đảng ủy Công an các tỉnh, thành phố đã phát huy vai trò nòng cốt, chủ trì tham mưu cho tỉnh ủy, thành ủy ban hành các chủ trương, chính sách chỉ đạo thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW; chủ động tham mưu tổ chức kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn các đơn vị, địa phương thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, chương trình, kế hoạch của tỉnh ủy, thành ủy. *Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn các sở, ngành, đoàn thể* chỉ đạo phối hợp chặt chẽ với lực lượng Công an xây dựng chương trình, kế hoạch triển khai thực hiện công tác phòng, chống ma túy phù hợp với đặc điểm tình hình và chức năng, nhiệm vụ của từng đơn vị, địa phương. *Cấp ủy, ban thường vụ, thường trực cấp ủy cấp huyện* chỉ đạo Ủy ban nhân dân; Ban Chỉ đạo cấp huyện, cấp xã ban hành và tổ chức triển khai các kế hoạch công tác phòng, chống ma túy tại địa bàn cơ sở; chỉ đạo đẩy mạnh công tác tuyên truyền, đấu tranh quyết liệt với tội phạm và tệ nạn ma túy; nâng cao hiệu quả công tác cai nghiện ma túy; quản lý chặt chẽ người nghiện ma túy, người sử dụng trái phép chất ma túy; bảo đảm an ninh trật tự, góp phần phục vụ nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội của địa phương.

2. Vai trò lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện của các cấp ủy đảng và cán bộ, đảng viên; công tác kiểm tra, đôn đốc; việc xử lý đảng viên vi phạm

2.1. Các cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương và địa phương hằng năm ban hành các chương trình, kế hoạch, lãnh đạo, chỉ đạo, đưa ra nhiều chủ trương, giải pháp nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống ma túy; phát huy vai trò của người đứng đầu, sẵn sàng chịu trách nhiệm về tình hình ma túy tại cơ quan, đơn vị, địa phương, lĩnh vực phụ trách; lấy kết quả thực hiện công tác phòng, chống ma túy là một tiêu chí để phân loại tổ chức đảng, bình xét thi đua tập thể, cá nhân ở các cơ quan, đơn vị, địa phương, đảng bộ, chi bộ cơ sở.

2.2. Công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc thực hiện Chỉ thị của cấp ủy cấp trên với cấp dưới và cấp ủy cơ sở đối với từng đảng viên được thực hiện thường xuyên. *Nổi bật là, Đảng đoàn Quốc hội* chỉ đạo Ủy ban Xã hội tổ chức giám sát việc xây dựng và thực hiện các quy định của pháp luật về phòng, chống ma túy; Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm; Bộ Công an và các Bộ, ngành liên quan tổ chức các đoàn liên ngành kiểm tra việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW gắn với kiểm tra đánh giá tình hình, kết quả công tác phòng, chống ma túy hằng năm tại các Bộ, ngành, cơ quan, đơn vị, địa phương, trong đó đã tổ chức 15 Đoàn kiểm tra tại 03 Bộ, ngành và 23 địa phương¹². Đặc biệt, đã tổ chức kiểm tra đánh giá toàn diện, chuyên sâu về tình hình, kết quả công tác lãnh đạo, chỉ

ma túy giai đoạn 2021-2025. *Tỉnh ủy Thái Bình* chỉ đạo ban hành Kế hoạch số 1326/KH-BCĐ ngày 09/5/2022 về thực hiện “xây dựng xã, phường an toàn về ma túy” giai đoạn 2021-2025. *Tỉnh ủy Quảng Nam* ban hành Nghị quyết số 20-NQ/TU về tăng cường, nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy giai đoạn 2020-2025. *Tỉnh ủy Quảng Ngãi* ban hành Công văn số 649-CV/TU về tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy trong tình hình hiện nay. *Tỉnh ủy Vĩnh Long* ban hành Chỉ thị số 06-CT/TU về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác cai nghiện ma túy tự nguyện tại gia đình, cộng đồng trên địa bàn tỉnh...

¹² Bao gồm 03 Bộ, ngành: Tổng cục Hải quan (Bộ Tài Chính); Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng và Bộ Tư lệnh Cảnh sát biển (Bộ Quốc phòng); 23 địa phương: Bắc Giang, Lạng Sơn, Cao Bằng, Hòa Bình, Yên Bái, Bắc Kạn, Điện Biên, Quảng Ninh, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Gia Lai, Kon Tum, Khánh Hòa, Tiền Giang, Long An, Sóc Trăng, Tây Ninh, Cần Thơ, An Giang, Cà Mau.

đạo, triển khai thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW đến cấp cơ sở (tỉnh, huyện và xã) tại 04 địa phương, phục vụ sơ kết 03 năm thực hiện Chỉ thị¹³.

2.3. Các tỉnh ủy, thành ủy thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW và công tác phòng, chống ma túy; kịp thời chấn chỉnh những hạn chế, thiếu sót trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, cũng như biểu dương, khuyến khích kịp thời những mô hình phòng, chống ma túy có hiệu quả¹⁴. Nhiều cán bộ, đảng viên đã phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu trong phòng, chống ma túy; nêu cao tinh thần trách nhiệm tuyên truyền, vận động gia đình, người thân và Nhân dân nơi cư trú thực hiện tốt các quy định của pháp luật về phòng, chống ma túy.

2.3. Tuy nhiên, thông qua công tác quản lý, kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW và thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống ma túy trong 03 năm qua, các cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương và địa phương đã phát hiện 350 cán bộ, đảng viên thiếu trách nhiệm, vi phạm quy định những điều đảng viên không được làm, vi phạm pháp luật về phòng, chống ma túy¹⁵; nhiều trường hợp đã bị khai trừ khỏi đảng; xử phạt hành chính hoặc bị khởi tố. Việc xử lý cán bộ, đảng viên vi phạm liên quan đến công tác phòng, chống ma túy được thực hiện nghiêm túc theo Quy định số 102-QĐ/TW ngày 15/11/2017 của Bộ Chính trị về việc xử lý kỷ luật đảng viên vi phạm; góp phần làm trong sạch cơ quan tổ chức cơ sở đảng; thể hiện sự nghiêm minh của pháp luật; qua đó, nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy ngay tại cơ sở.

III- KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CHỈ THỊ

1. Xây dựng, hoàn thiện chính sách pháp luật về phòng, chống ma túy

1.1. Đảng đoàn Quốc hội, Ban cán sự đảng Chính phủ, Ban cán sự đảng các Bộ, ngành đã chỉ đạo các cơ quan chức năng tham mưu xây dựng, hoàn thiện chính sách pháp luật về phòng, chống ma túy, tạo hành lang pháp lý thuận lợi, đồng bộ thống nhất, phù hợp, đáp ứng yêu cầu thực tiễn công tác; trong đó, *Quốc hội* đã ban hành Luật Phòng, chống ma túy năm 2021; Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành Pháp lệnh số 01/2022/UBTVQH15 ngày 24/3/2022 quy định trình tự, thủ tục Tòa án nhân dân xem xét, quyết định việc đưa người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi vào cơ sở cai nghiện bắt buộc; Chính phủ ban hành 07 Nghị định; Thủ tướng

¹³ Đoàn kiểm tra tại Hòa Bình, Yên Bái, Cần Thơ và An Giang. Tham gia Đoàn liên ngành có đại diện lãnh đạo cấp vụ, cục thuộc: Bộ Công an (chủ trì); Văn phòng Chính phủ; Bộ Quốc phòng, Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội, Bộ Y tế, Bộ Tài chính, Bộ Công Thương, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

¹⁴ **Điện hình:** Tỉnh ủy Sơn La chỉ đạo Ban Nội chính Tỉnh ủy chủ trì, phối hợp với Đảng ủy Công an tỉnh kiểm tra đối với các cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Tỉnh ủy. Tỉnh ủy Điện Biên chỉ đạo Đảng ủy Công an tỉnh tổ chức 02 cuộc kiểm tra đối với 02 tổ chức đảng. Đảng ủy Công an tỉnh Thanh Hóa tổ chức kiểm tra chuyên đề đối với 05 tổ chức đảng và 45 đảng viên. Tỉnh ủy Bến Tre tổ chức giám sát 02 tập thể, 02 cá nhân; khảo sát 04 tổ chức đảng trực thuộc. Thành ủy Cần Thơ chỉ đạo tổ chức 03 cuộc thanh tra, kiểm tra chuyên đề. Thành ủy TP. Hồ Chí Minh chỉ đạo tổ chức Đoàn giám sát thực hiện Đề án về phòng, chống ma túy giai đoạn 2020-2030. Tỉnh ủy Bình Phước chỉ đạo Ban Nội chính Tỉnh ủy tổ chức 02 Đoàn kiểm tra, trong đó có triển khai Chỉ thị. Tỉnh ủy Hậu Giang chỉ đạo 02 đoàn kiểm tra. Tỉnh ủy Ninh Thuận tổ chức kiểm tra tại 10 tổ chức cơ sở đảng. Tỉnh ủy Đồng Tháp chỉ đạo 13 cuộc kiểm tra tại 13 đảng ủy cơ sở, 03 đảng viên, giám sát 02 đảng viên...

¹⁵ Cụ thể: Sơn La: 47; Hà Nội: 30; TP. Hồ Chí Minh: 24; Nghệ An: 24; Điện Biên: 23; Thái Nguyên: 20; Cao Bằng: 18; Lai Châu: 14; Bắc Kạn: 13; Lạng Sơn: 13; Yên Bái: 13; Thanh Hóa: 12; Thái Bình: 10...

Chính phủ ban hành 02 Quyết định¹⁶; các Bộ, ngành ban hành 05 Thông tư hướng dẫn chi tiết thi hành.

1.2. Đảng ủy Công an Trung ương chỉ đạo tổ chức tổng kết Luật Phòng, chống ma túy năm 2000 (sửa đổi, bổ sung năm 2008); chủ trì tham mưu ban hành Luật Phòng, chống ma túy năm 2021; tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 105/2021/NĐ-CP ngày 04/12/2021 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Phòng, chống ma túy; Nghị định số 57/2022/NĐ-CP ngày 25/8/2022 quy định danh mục các chất ma túy và tiền chất (thay thế Nghị định số 60/2020/NĐ-CP và Nghị định số 73/2018/NĐ-CP); Nghị định số 144/2021/NĐ-CP ngày 31/12/2021, trong đó có 01 Điều quy định xử phạt vi phạm hành chính về các quy định phòng, chống và kiểm soát ma túy¹⁷; ban hành Thông tư số 13/2022/TT-BCA ngày 05/4/2022 quy định biểu mẫu và chế độ báo cáo thống kê về phòng, chống ma túy.

Tham mưu Chính phủ tổ chức Hội nghị trực tuyến toàn quốc triển khai thi hành Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 đến cấp xã, phường, thị trấn; tham mưu ban hành Công điện số 365/CD-TTg ngày 20/4/2022 của Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo, đôn đốc các Bộ, ngành và địa phương triển khai quyết liệt, hiệu quả công tác phòng, chống ma túy theo Luật Phòng, chống ma túy năm 2021; chỉ đạo ban hành văn bản Hướng dẫn chi tiết công tác quản lý người sử dụng trái phép chất ma túy, lập hồ sơ cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy để Công an các đơn vị, địa phương quán triệt, triển khai thực hiện thống nhất, đồng bộ đến Công an cấp cơ sở (xã, phường, thị trấn); chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành và địa phương tổ chức tuyên truyền, tập huấn Luật cho các lực lượng, cơ quan, đơn vị, nhất là các cơ quan trực tiếp thi hành. Chỉ đạo ký kết và triển khai các điều ước quốc tế về phòng, chống tội phạm, trong đó có phòng, chống tội phạm và kiểm soát ma túy¹⁸. Tổ chức ký kết và triển khai các quy chế, chương trình, nghị quyết liên tịch phối hợp giữa Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an với 31 cấp ủy, tổ chức Đảng trực thuộc Trung ương và các Bộ, ngành, cơ quan, đoàn thể Trung ương, tạo cơ chế pháp lý đầy đủ và thuận lợi cho công tác phối hợp liên ngành về phòng, chống tội phạm; phòng, chống và kiểm soát ma túy¹⁹.

1.3. Quân ủy Trung ương chỉ đạo ban hành Thông tư số 42/2020/TT-BQP ngày 15/4/2020 của Bộ Quốc phòng về quy định chế độ báo cáo thống kê về phòng, chống ma túy trong Quân đội. *Ban cán sự đảng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội* tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 116/2021/NĐ-CP ngày 21/12/2021 quy định chi tiết một số điều của Luật Phòng, chống ma túy, Luật Xử lý vi phạm hành chính về cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy. *Ban cán sự đảng Bộ Y tế* tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 109/2021/NĐ-CP ngày 08/12/2021 quy định

¹⁶ Bao gồm: Quyết định số 291/QĐ-TTg ngày 21/02/2020 phê duyệt Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW; Quyết định số 1452/QĐ-TTg ngày 31/8/2021 phê duyệt Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021- 2025.

¹⁷ Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh trật tự, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng, cháy chữa cháy; cứu nạn, cứu hộ; phòng, chống bạo lực gia đình.

¹⁸ *Nội bật:* tiến hành thủ tục rút bảo lưu quy định về dẫn độ trong 03 Công ước của Liên hợp quốc về kiểm soát ma túy; triển khai thực hiện 08 hiệp định về phòng, chống ma túy và chất hướng thần...

¹⁹ Bao gồm: Văn phòng Chủ tịch nước, Văn phòng Quốc hội, Văn phòng Chính phủ, Ủy ban Quốc phòng và An ninh, Bộ Ngoại giao, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Y tế, Bộ Tài chính, Đài truyền hình Việt Nam, Thanh tra Chính phủ, Ban Nội chính Trung ương, Ban Kinh tế Trung ương, Kho bạc Nhà nước, Hội Chữ thập đỏ Việt Nam...

cơ sở y tế đủ điều kiện xác định tình trạng nghiện ma túy và hồ sơ, trình tự, thủ tục xác định tình trạng nghiện ma túy; ban hành Thông tư số 18/2021/TT-BYT ngày 16/11/2021 quy định tiêu chuẩn chẩn đoán và quy trình chuyên môn để xác định tình trạng nghiện ma túy. *Ban cán sự đảng Bộ Tài chính* chỉ đạo ban hành Thông tư số 62/2022/TT-BTC ngày 05/10/2022 quy định việc quản lý và sử dụng kinh phí sự nghiệp từ ngân sách nhà nước thực hiện chế độ áp dụng biện pháp đưa vào cơ sở cai nghiện ma túy bắt buộc; công tác cai nghiện ma túy tự nguyện tại gia đình, cộng đồng, cơ sở cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy. *Ban cán sự đảng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn* chỉ đạo ban hành Thông tư số 12/2020/TT-BNNPTNT ngày 25/12/2020 về quản lý thuốc thú y có chứa chất ma túy, tiền chất; kê đơn, đơn thuốc thú y.

1.4. Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân tối cao chỉ đạo xây dựng trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành Pháp lệnh số 01/2022/UBTVQH15 quy định trình tự, thủ tục Tòa án nhân dân xem xét, quyết định việc đưa người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi vào cơ sở cai nghiện bắt buộc; ký kết Chương trình phối hợp với Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm giai đoạn 2020-2025. *Ban cán sự đảng Bộ Nội vụ* tham mưu ban hành Luật Thanh niên (sửa đổi), trong đó quy định trách nhiệm của thanh niên trong chấp hành pháp luật về phòng, chống ma túy; Nghị định số 112/2020/NĐ-CP ngày 18/9/2020 về xử lý kỷ luật cán bộ, công chức, viên chức, trong đó quy định xử lý đối với hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống ma túy.

1.5. Các tỉnh ủy, thành ủy đã chỉ đạo Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, các ngành chức năng nghiên cứu, tham mưu ban hành hoặc áp dụng linh hoạt một số chế độ chính sách liên quan đến lĩnh vực phòng, chống tội phạm ma túy và cai nghiện ma túy nhằm đáp ứng thực tiễn công tác phòng ngừa, đấu tranh chống tội phạm ma túy và công tác cai nghiện ma túy ở địa phương²⁰.

2. Công tác tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy

2.1. Cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương và địa phương chỉ đạo tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy; nội dung tập trung vào kiến thức, kỹ năng cần thiết về phòng ngừa tệ nạn và tội phạm ma túy; tuyên truyền về tác hại của các loại ma túy, nhất là ma túy tổng hợp; phương thức thủ đoạn của tội phạm ma túy; trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân trong phòng ngừa, phát hiện, tố giác tội phạm ma túy... Đặc biệt đã đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục pháp luật về phòng, chống ma túy. Trong đó, *Bộ Công an* đã chủ trì, phối hợp với các Bộ: *Quốc phòng, Lao động-Thương binh và Xã hội, Y tế, Tài chính (Tổng cục Hải quan)*, các Bộ, ngành, tổ chức chính trị - xã hội và các địa phương trên cả nước tổ chức trên 600 đợt tuyên truyền, tập huấn Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành; *Tòa án nhân dân các cấp* tổ chức xét xử

²⁰ *Diễn hình: TP. Hà Nội* ban hành Hướng dẫn tạm thời về tiêu chí, trình tự, thủ tục xác định đưa vào diện quản lý và biện pháp xử lý đối với người sử dụng trái phép ma túy tổng hợp; Hướng dẫn tiêu chí, trình tự, thủ tục xác định, hạ, loại điểm, tụ điểm phức tạp về ma túy; Ban hành 03 Quy trình sơ đồ hóa: “Đưa vào quản lý người sử dụng trái phép chất ma túy”; “Áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc”; “Quản lý sau cai nghiện tại nơi cư trú” theo Luật Phòng, chống ma túy năm 2021. Các tỉnh Sơn La, Nam Định, Thái Nguyên, Vĩnh Phúc, Nghệ An, TP. Hồ Chí Minh, Quảng Ninh, Quảng Nam, Đồng Tháp, Cà Mau... ban hành quy định chính sách hỗ trợ kinh phí cai nghiện ma túy...

1.991 vụ án điểm, án xét xử lưu động về ma túy; góp phần nâng cao nhận thức về pháp luật, trách nhiệm chính quyền các cấp và quần chúng nhân dân trong công tác đấu tranh phòng, chống ma túy.

2.2. Các Bộ, ngành và địa phương triển khai đa dạng hóa các hình thức, biện pháp tuyên truyền; trong đó mỗi năm đã tổ chức trên 200.000 đợt tuyên truyền trực tiếp, qua các thiết chế văn hóa cơ sở, các phương tiện truyền thông đại chúng, ứng dụng công nghệ 4.0, tổ chức ra quân; tìm hiểu pháp luật, sân khấu hóa...; đồng thời đã tập trung vào nhóm đối tượng có nguy cơ cao, học sinh, sinh viên, công nhân lao động, đồng bào dân tộc miền núi và các vùng trọng điểm về trồng cây có chứa chất ma túy, các xã, phường, thị trấn, địa bàn trọng điểm, phức tạp về ma túy²¹.

2.3. Năng lực của đội ngũ tuyên truyền viên được nâng cao; việc nghiên cứu, xây dựng các sản phẩm truyền thông đã được quan tâm hơn. Một lượng lớn (gần 200.000) ấn phẩm đã được các Bộ, ngành, đoàn thể và địa phương phát hành phục vụ có hiệu quả cho công tác tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy. Các cơ quan chuyên trách phòng, chống ma túy đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan thông tấn, báo chí, đài phát thanh, truyền hình trong quá trình xây dựng các tài liệu và tổ chức tuyên truyền đạt hiệu quả²². Hàng ngàn mô hình phòng, chống ma túy đã được các Bộ, ngành, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội và các địa phương chỉ đạo xây dựng, duy trì và nhân rộng ở cơ sở²³.

2.4. Hưởng ứng *Tháng hành động phòng, chống ma túy; Ngày quốc tế và Ngày toàn dân phòng, chống ma túy 26/6* hằng năm, cùng với việc mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm về ma túy, công tác tuyên truyền phòng, chống ma túy được đẩy mạnh với quy mô lớn, triển khai rộng khắp trên phạm vi cả nước. Các Bộ, ngành, địa phương, đặc biệt là các cơ quan báo, đài, truyền

²¹ *Diễn hình:* Bộ Công an chỉ đạo tổ chức hàng trăm Hội nghị tuyên truyền cho công nhân, người lao động, học sinh; người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số tại Hòa Bình, Sơn La, Điện Biên, Lạng Sơn, Bắc Kạn, Phú Thọ, TP. Hà Nội, Hà Nam; chỉ đạo các đơn vị báo chí CAND phát sóng, đăng tải hơn 1.500 tin, bài, phóng sự tuyên truyền về kết quả thực hiện Chỉ thị. Bộ Quốc phòng chỉ đạo tổ chức trên 10.243 buổi tuyên truyền/335.250 lượt người tham gia; tổ chức biểu diễn văn nghệ, sân khấu trên 3.000 buổi. Bộ Tài chính chỉ đạo Tổng cục Hải quan tổ chức cuộc thi tìm hiểu pháp luật với 100% cán bộ, công chức, viên chức tham gia. Bộ Y tế tổ chức tuyên truyền về tác hại của ma túy tại một số địa phương, với hơn 1.000 học sinh, sinh viên tham gia. Ủy ban Dân tộc tổ chức 180.500 hội nghị tuyên truyền, tập huấn, 35 cuộc mít tinh... tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo các cơ quan báo, tạp chí điện tử cả nước đã đăng tải tuyên truyền trên 92.207 tin, bài; phát hành 115.000 tem và 75.000 phong bì tuyên truyền tại các địa bàn trọng điểm. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xuất bản, đăng tải 911 tin, bài, văn bản pháp luật về phòng, chống ma túy. Đài Truyền hình Việt Nam, Đài TNVN, Thông tấn xã Việt Nam phát sóng, đăng tải trên 3.000 tin, bài về thực hiện Chỉ thị; tuyên truyền bằng hơn 10 tiếng dân tộc thiểu số. Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ đạo phối hợp Bộ Công an tổ chức tuyên truyền cho hơn 200 già làng, trưởng bản, người có uy tín trong đồng bào các dân tộc thiểu số tại 2 xã Hang Kia và Pà Cò, Mai Châu, Hòa Bình. Trung ương Đoàn tổ chức 100% cán bộ đoàn cả nước ký kết thực hiện "3 không với ma túy"...

²² *Diễn hình:* Bộ Công an chỉ đạo phối hợp với Đoàn Thanh niên các cấp in 45.925 sổ tay, tài liệu tuyên truyền. Bộ Quốc phòng chỉ đạo cấp phát trên 11.000 đĩa DVD, phát hành trên 19.500 cuốn tài liệu tuyên truyền. Bộ Công Thương biên soạn gần 1.000 cuốn tài liệu tuyên truyền về quản lý, kiểm soát tiền chất công nghiệp. Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng bộ tài liệu về phòng ngừa ma túy cho cán bộ, giáo viên, học sinh và gia đình học sinh; bộ tài liệu kỹ năng phòng chống ma túy trong trường học. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam biên soạn và phát hành gần 100.000 tài liệu tuyên truyền các loại. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp phát hành hơn 5.000 bộ tài liệu tuyên truyền...

²³ *Diễn hình:* Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xây dựng gần 1.000 mô hình tiêu biểu. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phối hợp với lực lượng Công an xây dựng 2.583 Tổ tự quản khu nhà trọ công nhân. Bộ Giáo dục và Đào tạo đã xây dựng mô hình Câu lạc bộ tuổi trẻ phòng, chống ma túy trong trường học. Đoàn Thanh niên các cấp tổ chức gần 10.000 câu lạc bộ tuyên truyền, 10.000 mô hình phòng, chống ma túy; trong đó có nhiều mô hình sáng tạo, mới và đạt hiệu quả cao, nhiều người nghiện, thanh niên chậm tiến được giúp đỡ, tái hòa nhập cộng đồng...

thông đã đăng tải hàng ngàn tin, bài và tăng thời lượng phát sóng các chương trình tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống ma túy; đồng thời tổ chức các hoạt động mít tinh, diễu hành, ra quân phòng, chống ma túy, tạo ra một khí thế phòng, chống ma túy rộng khắp, sôi nổi, lan tỏa trong các cấp, các ngành với sự tham gia đông đảo của các tầng lớp nhân dân²⁴.

2.5. Công tác khen thưởng tiếp tục được các Bộ, ngành và địa phương quan tâm thực hiện; coi đây là một trong những biện pháp tuyên truyền tích cực, hiệu quả nhằm kịp thời động viên, khích lệ, tuyên dương đối với các tập thể và cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác phòng, chống ma túy, nhất là các lực lượng trực tiếp đấu tranh chống tội phạm về ma túy. Trong đó các Bộ: Công an, Quốc phòng, Tài chính và các địa phương đã tổ chức khen thưởng cho hàng trăm cán bộ, chiến sĩ, quần chúng nhân dân và tập thể các cơ quan, đơn vị có thành tích xuất sắc trong công tác phòng, chống ma túy, góp phần bảo vệ an ninh trật tự và cuộc sống bình yên, hạnh phúc của Nhân dân.

3. Công tác đấu tranh với tội phạm và tệ nạn ma túy

3.1. Kết quả công tác phát hiện, điều tra

Trước diễn biến phức tạp của tình hình tội phạm ma túy, Đảng ủy Công an Trung ương, Quân ủy Trung ương, Ban cán sự đảng Bộ Tài chính đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các lực lượng chuyên trách triển khai đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ; chủ động nắm chắc tình hình; tổ chức phòng ngừa và đấu tranh với tội phạm ma túy trên các tuyến, địa bàn trọng điểm; triển khai các kế hoạch, phương án nghiệp vụ; mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm về ma túy; phối hợp với các địa phương triệt xóa các điểm nóng, phức tạp về ma túy... góp phần từng bước kiểm chế tình hình tội phạm ma túy; bảo đảm an ninh trật tự ở địa phương²⁵. **Kết quả nổi bật như sau:**

Đảng ủy Công an Trung ương chỉ đạo lực lượng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy toàn quốc phát huy vai trò nòng cốt, chủ trì công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy của lực lượng Công an nhân dân; triển khai hiệu quả công tác nghiệp vụ, quản lý chặt chẽ địa bàn, đối tượng; quán triệt quan điểm chỉ đạo “đánh cả đường dây, không đánh khúc giữa, bắt được đối tượng cầm đầu”; không để xảy ra tình trạng “nuôi lớn rồi mới đánh” trong công tác đấu tranh... Kết quả đã phát hiện, đấu tranh 65.212 vụ với 96.704 đối tượng phạm tội về ma túy; thu giữ: 1.968,22 kg heroin; 7.614,66 kg và 7.019.175 viên MTH; 1.387,39 kg cần sa; đấu tranh triệt xóa trên 2.000 điểm, 150 tụ điểm phức tạp về ma túy; xử lý vi phạm hành chính trên 10.000 vụ với trên 20.000 đối tượng. So với cùng kỳ giai đoạn trước khi triển khai Chỉ thị, tăng 16,88% số vụ và tăng 14,09% số đối tượng; vật chứng thu giữ: heroin giảm

²⁴ Điển hình: Bộ Công an phối hợp với UBND TP. Hà Nội tổ chức Lễ Mít tinh, diễu hành cấp quốc gia tại TP. Hà Nội (tháng 6/2022) với gần 1.000 lãnh đạo, cán bộ các cấp, các ngành, quần chúng nhân dân tham gia. Nhiều địa phương: TP. Hà Nội, Bà Rịa-Vũng Tàu, Ninh Thuận, Bắc Ninh, Cao Bằng... tổ chức mít tinh, ra quân, diễu hành tạo hiệu ứng lan tỏa tích cực trong công tác phòng, chống ma túy tại cơ sở...

²⁵ Bộ Công an chỉ đạo triển khai Phương án số 02/PA-BCA-C04; Kế hoạch số 376/KH-BCA-C04 về thực hiện Bản ghi nhớ hợp tác phòng, chống ma túy Bộ Công an Việt Nam và Bộ Công an Lào; Kế hoạch số 486/KH-BCA về tập trung giải quyết tình hình phức tạp về tội phạm, tệ nạn ma túy tại địa bàn TP. Hồ Chí Minh, tuyến biên giới Việt Nam-Campuchia và các tỉnh trọng điểm phía Nam; Kế hoạch số 399/KH-BCA-C04 về triển khai cao điểm tuyên truyền, tấn công, trấn áp tội phạm ma túy trên tuyến Việt Nam-Trung Quốc... Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng triển khai Kế hoạch số 892/KH-BTL về giải quyết tình hình phức tạp hoạt động của tội phạm ma túy tại khu vực biên giới huyện Mộc Châu, Vân Hồ, tỉnh Sơn La và trên toàn tuyến biên giới Việt Nam-Lào...

42,8%; MTTH giảm 16,04% về số kg, tăng 170% về số viên; cần sa giảm 41,89%); số vụ và đối tượng bắt giữ đều tăng qua các năm trong 03 năm triển khai Chi thị²⁶.

Quân ủy Trung ương chỉ đạo các lực lượng chức năng trong Quân đội bắt giữ, điều tra, xử lý 2.842 vụ với 4.280 đối tượng, thu giữ 6.139,186 kg ma túy các loại. Trong đó, lực lượng *Bộ đội Biên phòng* xác lập, đấu tranh thành công 216 chuyên án; bắt giữ, xử lý 2.162 vụ/3.296 đối tượng, thu giữ 5.348,62 kg ma túy các loại; lực lượng *Cảnh sát biển* trực tiếp và phối hợp đấu tranh 659 vụ án, bắt giữ 908 đối tượng, thu giữ 789,98 kg ma túy các loại.

Ban cán sự đảng Bộ Tài chính chỉ đạo lực lượng Hải quan chủ trì, phối hợp bắt giữ: 653 vụ/650 đối tượng, thu giữ 646,1 kg heroin; 9,2 kg cocaine; 924,73 kg cần sa; 72 kg thuốc phiện; 384,7 kg ketamine; 2.286,21 kg và 1.031.490 viên MTTH các loại; 1.580 viên chất hướng thần; 25 tấn tiền chất acetic anhydride; 500 tem giấy tẩm LSD; 11,069 kg cỏ Mỹ và gần 11 kg tiền chất.

Đa số các địa phương trên toàn quốc đều có kết quả đấu tranh, bắt giữ tội phạm về ma túy tăng so với giai đoạn trước khi triển khai Chi thị số 36-CT/TW, trong đó nhiều địa phương có kết quả phát hiện, đấu tranh, bắt giữ cao và tăng mạnh về số vụ và số đối tượng phạm tội về ma túy²⁷.

3.2. Công tác truy tố, xét xử tội phạm về ma túy

Viện kiểm sát nhân dân các cấp thụ lý thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra mới 60.679 vụ, 79.794 bị can; quyết định truy tố 56.626 vụ, 74.979 bị can; thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử sơ thẩm 54.430 vụ/71.189 bị cáo. Kết quả không có bị cáo nào Tòa án tuyên không phạm tội và phải bồi thường vì oan sai. Nhóm tội phạm về ma túy chiếm tỷ lệ khá lớn so với tổng số vụ án của tất cả các loại tội²⁸ và tăng theo từng năm so với trước khi triển khai Chi thị số 36-CT/TW²⁹.

Tòa án nhân dân các cấp thụ lý 60.568 vụ với 81.991 bị cáo để xét xử theo thủ tục sơ thẩm; giải quyết, xét xử 58.559 vụ, 78.357 bị cáo (đạt tỷ lệ 96,7% về số vụ và 95,6% số bị cáo)³⁰. Nhiều Tòa án địa phương có tỷ lệ vụ án ma túy cao trong tổng số

²⁶ Năm 2020: 25.602 vụ, 38.386 đối tượng, thu giữ: 818,49 kg heroin; 3.925,06 kg + 2.119.343 viên MTTH; 256,84 kg cần sa (So với năm 2019, tăng 11% số vụ, tăng 8% số đối tượng). Năm 2021: 26.193 vụ, 38.270 đối tượng; thu giữ: 683,34 kg heroin; 2.764,05 kg + 2.330.888 viên MTTH; 993,87 kg cần sa (So với năm 2020, tăng 2% số vụ, giảm 0,03% số đối tượng). 6 tháng đầu năm 2022: 13.417 vụ, 20.048 đối tượng; thu giữ: 466,39 kg heroin; 925,56 kg + 2.568.944 viên MTTH; 136,69 kg cần sa.

²⁷ *Diễn hình*: Cà Mau tăng gần 87% số vụ, 96% số bị can; Hà Tĩnh tăng 86% số vụ, gần 98% số đối tượng; Quảng Bình tăng 83% số vụ, gần 97% số đối tượng; Quảng Ngãi tăng gần 54% số vụ, 64% số đối tượng; Lai Châu tăng gần 53% số vụ, 48% số đối tượng; Vĩnh Long tăng gần 53% số vụ, 38% số đối tượng; Điện Biên tăng gần 37% số vụ và đối tượng; Bà Rịa-Vũng Tàu tăng gần 37% số vụ, 52% số đối tượng; Bến Tre tăng 34% về số vụ; Thái Nguyên tăng 33% số vụ, 35% số đối tượng; Tiền Giang tăng trên 32% số vụ và đối tượng; Thanh Hóa tăng trên 25% số vụ, 53% số đối tượng; Cao Bằng tăng gần 33% số vụ, 32% số đối tượng; Đồng Nai tăng 37% số vụ, 3% số đối tượng; Quảng Ninh tăng 24,8% số vụ, 35,02% số đối tượng; Bình Phước tăng gần 24% số vụ; TP. Hà Nội tăng gần 23% số vụ, 30% số đối tượng...

²⁸ Quyết định truy tố số vụ án về ma túy chiếm 34,21% trên tổng số vụ án hình sự và 25,28% trên tổng số bị can đã bị truy tố của tất cả các loại tội.

²⁹ Quyết định truy tố tăng 1,74% số vụ và 6,38% số bị can năm 2021 so với năm 2020; tăng 12,99% số vụ và 14,45% số bị can năm 2020 so với năm 2019.

³⁰ Trong 74.087 bị cáo đưa ra xét xử, các Tòa án tuyên phạt tù chung thân và tử hình 1.923 bị cáo (chiếm 2,6%); phạt tù từ trên 15 đến 20 năm 2.619 bị cáo (chiếm 3,5%), phạt tù từ trên 7 năm đến 15 năm 9.784 bị cáo (chiếm 13,2%), tù có thời hạn từ 7 năm trở xuống 13.224 bị cáo (chiếm 17,8%), tù có thời hạn từ 03 năm trở xuống 46.223 bị cáo (chiếm 62,4%); 254 bị cáo hưởng án treo (chiếm 0,34%); còn lại là các hình phạt khác.

vụ án hình sự được giải quyết³¹... Các vụ án lớn, trọng điểm, phức tạp về ma túy đã được các cơ quan tiến hành tố tụng giải quyết và Tòa án đưa ra xét xử kịp thời, nghiêm minh, được dư luận đồng tình³². Hình phạt áp dụng đối với các bị cáo đảm bảo đúng pháp luật, tương xứng với tính chất, mức độ hành vi phạm tội, đáp ứng yêu cầu đấu tranh phòng, chống ma túy trong tình hình hiện nay.

3.3. Công tác kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy

Các cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương và địa phương, chủ công là *Đảng ủy Công an Trung ương, Ban cán sự các đảng Bộ: Công Thương, Y tế, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn* tham mưu Chính phủ ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tăng cường triển khai các biện pháp quản lý, kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy; phòng ngừa việc lạm dụng, sử dụng sai mục đích, ngăn chặn việc thất thoát, thất lậu, lợi dụng vào việc sản xuất ma túy tổng hợp ở trong nước. *Nổi bật là:*

Bộ Công an chủ trì tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 57/2022/NĐ-CP quy định danh mục các chất ma túy và tiền chất³³; báo cáo Thủ tướng Chính phủ về quản lý, xử lý vi phạm trong mua bán, sử dụng khí N₂O (bóng cười); kiện toàn Tổ công tác liên ngành kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy cấp Trung ương; tổng kết 08 năm thực hiện Quyết định số 52/2011/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về Quy chế phối hợp kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy; ban hành Kế hoạch phối hợp kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy hằng năm; trả lời trên 500 thông báo tiền xuất nhập khẩu tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần với các nước³⁴.

Bộ Công Thương tăng cường các biện pháp kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan xuất, nhập khẩu, quản lý tiền chất công nghiệp; trong đó đã cấp trên 20.000 giấy phép xuất nhập khẩu tiền chất³⁵. *Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn* ban hành Thông tư số 12/2020/TT-BNNPTNT quy định quản lý thuốc thú y có chất ma túy, tiền chất; kê đơn, đơn thuốc thú y; chỉ đạo, kiểm tra quản lý chặt chẽ thuốc thú y có chứa chất ma túy, chất hướng thần. *Bộ Y tế* chỉ đạo rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định, danh mục các loại thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và tiền chất để quản lý.

³¹ *Diễn hình:* Từ ngày 01/12/2019 đến 20/6/2022, số lượng các vụ án về ma túy Toà án hai cấp TP. Hà Nội phải thụ lý, giải quyết chiếm 43,38%, Toà án hai cấp tỉnh Điện Biên là 79,43%, Toà án hai cấp tỉnh Sơn La là 73,85%; Toà án hai cấp tỉnh Lai Châu là 67,85%, Toà án hai cấp tỉnh Nghệ An là 45,04% Toà án hai cấp tỉnh Cao Bằng là 42,02% trong tổng số các vụ án hình sự...

³² TAND tỉnh Lạng Sơn xét xử sơ thẩm vụ án Vi Văn Thế và 11 đồng phạm; TAND tỉnh Quảng Ninh xét xử vụ án Inthavong Paseuth (quốc tịch Lào) và 12 đồng phạm; TAND tỉnh Cao Bằng xét xử sơ thẩm vụ án Trần Văn Bằng và 11 đồng phạm; TAND TP. Hồ Chí Minh xét xử sơ thẩm vụ án Nguyễn Trí Dũng và 11 đồng phạm; TAND tỉnh Nghệ An xét xử vụ án Nguyễn Đức Chơm và 4 đồng phạm; TAND tỉnh Hòa Bình xét xử sơ thẩm vụ án Khả A Chông; TAND tỉnh Đồng Nai xét xử sơ thẩm vụ án Chu Văn Khôi và 04 đồng phạm; TAND TP. Hồ Chí Minh xét xử sơ thẩm vụ án Nguyễn Thanh Hùng và 06 đồng phạm; TAND tỉnh Kon Tum xét xử sơ thẩm vụ án Thái Tự Lực, Tống Kiến Hoàng, Dương Viễn Đức (đều quốc tịch Trung Quốc).

³³ Thay thế Nghị định số 60/2020/NĐ-CP và Nghị định số 73/2018/NĐ-CP của Chính phủ.

³⁴ Chủ yếu bao gồm: Hàn Quốc, Mỹ, Nhật, Thái Lan, Tây Ban Nha, Ấn Độ, Singapore, Trung Quốc....

³⁵ Theo thống kê, hiện nay có hơn 800 doanh nghiệp tham gia vào hoạt động sản xuất, kinh doanh, xuất nhập khẩu và sử dụng tiền chất công nghiệp tại 43/63 tỉnh, thành phố (Hà Nội 195, Hồ Chí Minh 204, Bắc Ninh 75; Đồng Nai 73, Bình Dương 74, Hải Phòng 56, Hưng Yên 27, Hà Nam 20, Long An 15, Thái Nguyên 9, Phú Thọ 7...); số lượng tiền chất và hóa chất có chứa tiền chất nhập khẩu khoảng hơn 780.000 tấn và hơn 7.000.000 lít các loại chủ yếu là tiền chất nhóm 2 (dung môi chất xúc tiến trong quá trình sản xuất ma túy). Số lượng tiền chất nhập khẩu tăng hàng năm từ 10 - 15%.

Các Bộ, ngành trên đã tổ chức hàng chục lớp tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy; tổ chức 15 Đoàn liên ngành kiểm tra, khảo sát giám sát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy tại các địa phương; tổ chức thanh tra, kiểm tra công tác quản lý nhà nước đối với thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và tiền chất dùng làm thuốc tại 05 bệnh viện trung ương, địa phương, 100 cơ sở nhập khẩu, kinh doanh thuốc, các Sở Y tế tỉnh, thành phố³⁶.

Tại địa phương: các tỉnh ủy, thành ủy chỉ đạo Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố thành lập, kiện toàn và phát huy hiệu quả của Tổ công tác liên ngành kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy; tăng cường kiểm tra, thanh tra các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh tiền chất, cơ sở xuất nhập khẩu, kinh doanh thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và tiền chất nhằm phát hiện, chấn chỉnh những sơ hở, thiếu sót, không để các đối tượng lợi dụng để hoạt động phạm tội liên quan đến ma túy³⁷. Qua công tác kiểm tra, quản lý, hầu hết các địa phương đều chưa phát hiện các vụ việc vi phạm nghiêm trọng về kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy.

3.4. Công tác phòng, chống trồng cây có chất ma túy

Đảng ủy Công an Trung ương phối hợp với Ban cán sự đảng: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Ủy ban Dân tộc chỉ đạo lực lượng chức năng phối hợp chặt chẽ với các địa phương, đặc biệt là các tỉnh miền núi thực hiện đồng bộ các giải pháp ngăn chặn tình trạng trồng, tái trồng cây có chứa chất ma túy; kết hợp với triển khai các chương trình, dự án phát triển kinh tế-xã hội, chuyển đổi cây trồng, vật nuôi; mở nhiều đợt tuyên truyền pháp luật; tăng cường công tác kiểm tra liên ngành, phát hiện, triệt phá diện tích tái trồng và xử lý các trường hợp vi phạm.

Kết quả, lực lượng chức năng đã phát hiện, triệt phá 36.325 m² diện tích trồng, tái trồng cây có chứa chất ma túy, trong đó 35.118 m² diện tích cây thuốc phiện và 1.227 m² diện tích cây cần sa³⁸. Diện tích trồng, tái trồng cây có chứa chất ma túy được phát hiện và triệt phá giảm gần 70% so với giai đoạn trước khi triển khai Chỉ thị (phát hiện, triệt phá 119.476 m²). Đa số các vụ vi phạm về trồng cây thuốc phiện liên quan đến địa bàn nơi cư trú của đồng bào dân tộc thiểu số. Các địa phương đã triệt phá 100% diện tích phát hiện; trong đó đã khởi tố 109 vụ với 142 đối tượng³⁹.

³⁶ Gồm: TP. Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Đà Nẵng, Bà Rịa-Vũng Tàu, Hải Phòng, Quảng Ninh, Hà Nội, Lạng Sơn, Tây Ninh...

³⁷ Điển hình: TP. Hồ Chí Minh kiểm tra 156 đơn vị, tổ chức, cá nhân, cơ sở, phòng khám. Đồng Nai thành lập đoàn kiểm tra tại 11 cơ sở, doanh nghiệp. Quảng Ninh kiểm tra đối với 19 cơ quan, đơn vị. Long An kiểm tra tại 06 doanh nghiệp. Kiên Giang kiểm tra 01 công ty. CATP Hà Nội lập hồ sơ điều tra cơ bản về lĩnh vực tiền chất và thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần; phối hợp các ngành kiểm tra hướng dẫn các đơn vị, doanh nghiệp có các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy trên địa bàn. Vĩnh Phúc tổ chức 61 lượt kiểm tra. Lạng Sơn tổ chức kiểm tra quản lý sử dụng thuốc gây nghiện, hướng thần, methadone tại 08 đơn vị, cơ sở...

³⁸ Trồng cây thuốc phiện chủ yếu tại Lai Châu, Điện Biên, Sơn La, Bắc Kạn, Bắc Giang, Lạng Sơn, Hà Giang, Yên Bái, Phú Thọ, Hà Nội, Lào Cai, Cao Bằng, Hòa Bình, Thái Bình, Nam Định, Tuyên Quang... Trồng cây cần sa tại Cần Thơ, Bắc Kạn, Vĩnh Long, Bình Thuận, Đồng Nai, Long An, Thừa Thiên Huế, Lâm Đồng, Đắk Lắk...

³⁹ Điển hình: Lạng Sơn phát hiện, xử lý 98 vụ trồng trái phép 44.028 cây thuốc phiện, 142 cây cần sa; khởi tố 10 vụ, 13 bị can. Sơn La phát hiện, triệt xóa 7.083 m² cây thuốc phiện. TP. Hà Nội phát hiện, xử lý 11 vụ, 12 đối tượng. Hà Giang phát hiện, xử lý 60 vụ, 59 đối tượng; phá nhỏ 18.427 cây thuốc phiện. Hòa Bình phát hiện xử lý hành chính 05 vụ, 1.611 cây thuốc phiện, 02 vụ, 452 cây cần sa. Bắc Giang phát hiện, xử lý 40 vụ, 40 đối tượng, 7.677 cây thuốc phiện. Bắc Kạn phát hiện, xử lý 18 vụ, 16 đối tượng, 1.726 cây thuốc phiện. Cao Bằng phát hiện, phá nhỏ 32.229 cây thuốc phiện, 181 cây cần sa. Lâm Đồng phát hiện, xử lý 90 vụ, 91 đối tượng, thu giữ 2.728 cây cần sa. Đắk Lắk phát hiện, xử lý 85 vụ, 98 đối tượng, thu giữ 23.419 cây cần sa. Lai Châu phát hiện, phá nhỏ

4. Công tác cai nghiện ma túy, quản lý người nghiện ma túy, người sử dụng trái phép chất ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy

4.1. Công tác rà soát, thống kê người sử dụng trái phép chất ma túy, người nghiện ma túy, công tác xác định tình trạng nghiện ma túy để quản lý, lập hồ sơ áp dụng biện pháp cai nghiện

Công tác thống kê, đánh giá tình hình, quản lý người nghiện và người sử dụng trái phép chất ma túy được tiến hành thường xuyên, liên tục, nhất là sau khi Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 có hiệu lực; nhiều khó khăn, vướng mắc trước đó đã được tháo gỡ. Bộ Công an ban hành Kế hoạch số 489/KH-BCA ngày 22/11/2021 tổng rà soát, thống kê số liệu người nghiện ma túy, người sử dụng trái phép chất ma túy toàn quốc; qua đó, đánh giá toàn diện thực trạng tình hình, đề ra giải pháp hiệu quả trong quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy; chỉ đạo lực lượng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy hướng dẫn, phối hợp với lực lượng Công an cơ sở, phát huy vai trò của lực lượng Công an cấp xã triển khai quyết liệt, đồng bộ công tác xác định tình trạng nghiện ma túy, rà soát lập hồ sơ áp dụng các biện pháp cai nghiện ma túy theo Công điện số 365/CD-TTg của Thủ tướng Chính phủ; chỉ đạo xây dựng phần mềm tích hợp quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy với hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư.

Kết quả rà soát thống kê toàn quốc có 189.963 người nghiện ma túy có hồ sơ quản lý, 59.537 người sử dụng trái phép chất ma túy và 27.096 người bị quản lý sau cai nghiện ma túy; rà soát, lên danh sách 2.763 đối tượng sử dụng ma túy tổng hợp có biểu hiện loạn thần, “ngáo đá”, tiềm ẩn nguy cơ phát sinh tội phạm và vi phạm pháp luật để quản lý. Triển khai Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và Công điện số 365/CD-TTg của Thủ tướng Chính phủ, nhiều địa phương đã chủ động rà soát, thống kê, lập danh sách người sử dụng trái phép chất ma túy để quản lý⁴⁰; lập hồ sơ đưa nhiều người nghiện đi cai nghiện bắt buộc⁴¹, trong đó cả nước đã lập hồ sơ ra quyết định quản lý 22.686 người sử dụng trái phép chất ma túy; 4.113 hồ sơ đưa người nghiện đi cai nghiện bắt buộc theo quy định mới. Bộ Y tế chỉ đạo, hướng dẫn Sở Y tế các tỉnh, thành phố công bố cơ sở y tế đủ điều kiện xác định tình trạng nghiện ma túy; trong đó tính đến ngày 10/10/2022, cả nước có 3.507 cơ sở y tế tại 59 tỉnh, thành phố được công bố đủ điều kiện xác định tình trạng nghiện ma túy⁴². Các lực lượng Công an, Y tế đã tiến hành xác định tình trạng nghiện đối với 12.145 người theo quy định mới; trong đó 10.359 người có kết quả là nghiện ma túy.

Trong 03 năm triển khai Chỉ thị số 36-CT/TW, các Tòa án nhân dân cấp huyện đã thụ lý 58.316 hồ sơ đề nghị áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc; giải quyết 57.897 hồ sơ (đạt 99,28%).

19.407m² diện tích trồng cây thuốc phiện, khởi tố 05 vụ, 05 đối tượng. Điện Biên phát hiện, triệt phá 4.3337m² diện tích trồng cây thuốc phiện, khởi tố 02 vụ, 02 đối tượng...

⁴⁰ Bến Tre, Bình Dương, Cao Bằng, Bình Thuận, Đắk Nông, Điện Biên, Hải Phòng, Lai Châu, Lạng Sơn, Long An, Nghệ An, Quảng Bình, Ninh Bình, Ninh Thuận, Quảng Trị, TP. Hồ Chí Minh, Tiền Giang, Vĩnh Long, Huế...

⁴¹ Bà Rịa – Vũng Tàu, Đắk Nông, Đồng Nai, Đà Nẵng, Điện Biên, Hà Nội, Hải Phòng, Long An, Nghệ An, Sơn La, TP. Hồ Chí Minh, Yên Bái...

⁴² *Nổi bật:* Nhiều địa phương có tỷ lệ cao số trạm y tế xã, phường, thị trấn được công bố đủ điều kiện xác định tình trạng nghiện ma túy như: Bắc Giang và Sóc Trăng 100%; Hải Dương 213/235; Bến Tre 129/157; Yên Bái 148/173...

4.2. Công tác cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy

Để nâng cao hiệu quả công tác cai nghiện ma túy, Ban cán sự đảng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chỉ đạo tổng kết công tác cai nghiện và quản lý sau cai nghiện ma túy giai đoạn 2016-2020; củng cố, kiện toàn, nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ làm công tác cai nghiện; báo cáo Chính phủ hỗ trợ từ ngân sách Trung ương đầu tư nâng cấp, sửa chữa, bổ sung trang thiết bị, phương tiện cho gần 30 cơ sở cai nghiện với tổng kinh phí 360 tỷ đồng (giai đoạn 2016-2020); phối hợp với các Bộ, ngành tổ chức triển khai thí điểm một số mô hình cai nghiện ma túy hiệu quả tại nhiều địa phương, mang lại nhiều cách tiếp cận mới trong công tác cai nghiện ma túy⁴³; chỉ đạo xây dựng hệ thống phần mềm cơ sở dữ liệu về phòng, chống tệ nạn xã hội để các địa phương cập nhật, thống kê, quản lý.

Hiện cả nước có 110 cơ sở cai nghiện ma túy (97 cơ sở cai nghiện công lập và 13 cơ sở cai nghiện do tổ chức, cá nhân thành lập); tổ chức điều trị, cai nghiện cho 104.483 người (tăng 37.016 người, tương đương 35% so với thời điểm trước khi triển khai Chỉ thị). Số người nghiện ma túy tham gia cai nghiện tại gia đình, cộng đồng còn hạn chế với 11.326 người (giai đoạn từ năm 2020 đến tháng 6/2022); trong đó, 6 tháng đầu năm 2022 có 19 tỉnh, thành phố tổ chức cai nghiện tại gia đình, cộng đồng cho 1.855 người theo quy định mới; cả nước có 101 đơn vị đủ điều kiện cung cấp dịch vụ cai nghiện ma túy tự nguyện tại gia đình, cộng đồng.

100% các địa phương tổ chức quản lý sau cai nghiện tại nơi cư trú cho 72.468 người. Công tác tái hòa nhập cộng đồng và quản lý sau cai nghiện, giúp đỡ tìm kiếm việc làm, vay vốn sản xuất, ổn định cuộc sống, phòng, chống tái nghiện được nhiều địa phương quan tâm, tạo điều kiện hỗ trợ⁴⁴.

4.3. Công tác điều trị nghiện ma túy

Ban cán sự đảng Bộ Y tế đã chỉ đạo các cơ sở y tế tăng cường nghiên cứu, các loại thuốc, phương pháp y học để điều trị cho người nghiện ma túy, hướng dẫn hỗ trợ điều trị chống tái nghiện ma túy nhóm Opioid, hướng dẫn chuyên môn việc chẩn đoán và điều trị cho người nghiện ma túy tổng hợp, nghiên cứu triển khai về điều trị nghiện ma túy tổng hợp dạng Methamphetamine.

Cả nước có 51.569 người tham gia điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế (gồm 50.754 điều trị bằng thuốc Methadone tại 341 cơ sở của 63 tỉnh/thành phố và 815 điều trị bằng thuốc Buprenorphine tại 08/63 tỉnh, thành phố); triển khai việc cấp phát thuốc Methadone cho người mang về nhà tại 06 tỉnh, thành phố⁴⁵. Công tác điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc

⁴³ Mô hình "Hỗ trợ tư vấn, pháp lý và xã hội chuyển gửi đối với người nghiện ma túy có sự tham gia của Tòa án" tại TP. Hà Nội, TP. Đà Nẵng, TP. Hồ Chí Minh; mô hình "Điểm tư vấn, chăm sóc, hỗ trợ điều trị nghiện ma túy tại cộng đồng" tại TP. Hà Nội, Bắc Giang, Thừa Thiên Huế, Bà Rịa-Vũng Tàu, Khánh Hòa; mô hình "Can thiệp sớm, dự phòng nghiện ma túy"; mô hình "Hỗ trợ tư vấn, kết nối các dịch vụ điều trị nghiện ma túy" tại TP. Đà Nẵng; mô hình "Quản lý, cảm hóa, giáo dục, giúp đỡ người lầm lỡ tại cộng đồng dân cư"; mô hình "Gia đình phòng, chống tệ nạn xã hội" tại TP. Hồ Chí Minh...

⁴⁴ Đồng Tháp giới thiệu việc làm cho 53 người, hỗ trợ vay vốn cho 22 người với 785.000.000 đồng. Bà Rịa-Vũng Tàu tặng quà cho 14 thanh niên sau cai nghiện có chuyển biến tốt với 5,5 triệu đồng; hỗ trợ 80 triệu đồng giúp tái hòa nhập cộng đồng. Khánh Hòa tổ chức nghề ngắn hạn (nghề hàn) cho 35 người; tổ chức giáo dục nhóm, giáo dục kỷ cương, giáo dục cá biệt, lao động trị liệu tại Cơ sở cai nghiện.

⁴⁵ Điện Biên, Lai Châu, TP. Hải Phòng, Bắc Giang, Lào Cai và Nghệ An.

Methadone đã mang lại hiệu quả về mặt y tế, kinh tế và xã hội; đặc biệt giúp bệnh nhân cải thiện sức khỏe; giảm đáng kể hành vi sử dụng ma túy; giảm tỷ lệ vi phạm pháp luật⁴⁶. Việt Nam được các tổ chức quốc tế đánh giá là một trong ba nước châu Á (cùng với Malaysia và Trung Quốc) triển khai hiệu quả chương trình Methadone.

5. Tăng cường nguồn lực cho công tác phòng, chống ma túy

5.1. Củng cố, kiện toàn, nâng cao năng lực cho lực lượng chuyên trách phòng, chống ma túy

Ban cán sự đảng Chính phủ chỉ đạo Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm; các Bộ, ngành, địa phương nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan phòng, chống ma túy theo hướng chuyên môn hóa, tăng cường năng lực cho lực lượng chuyên trách trực tiếp đấu tranh phòng, chống tội phạm về ma túy. Ủy ban Quốc gia, Ban chỉ đạo của các Bộ, ngành, địa phương và Tổ chuyên viên liên ngành tiếp tục được kiện toàn và duy trì hoạt động hiệu quả; theo hướng tinh gọn, giảm đầu mối⁴⁷.

Đảng ủy Công an Trung ương, Quân ủy Trung ương và Ban cán sự đảng Bộ Tài chính thường xuyên quan tâm chỉ đạo tăng cường lực lượng, kiện toàn về tổ chức, biên chế, cán bộ cho lực lượng chuyên trách phòng, chống tội phạm ma túy; tăng cường cán bộ Công an chính quy về công tác tại cấp xã, nhất là các xã biên giới, góp phần thực hiện hiệu quả công tác phòng, chống tội phạm ma túy từ sớm, ngay tại cơ sở; đồng thời thực hiện tốt công tác quản lý địa bàn, quản lý người sử dụng trái phép chất ma túy, người nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy⁴⁸. Công tác phối hợp, phân công trách nhiệm giữa các lực lượng ngày càng đồng bộ, đi vào chiều sâu, phát huy hiệu quả trên các hoạt động trao đổi thông tin, kế hoạch tác chiến, đấu tranh chuyên án chung, nhất là các tỉnh biên giới, khu vực cửa khẩu kết quả đấu tranh các vụ án có sự phối hợp hiệp đồng giữa các lực lượng chiếm tỷ lệ khá cao trong tổng số các vụ án phát hiện, bắt giữ⁴⁹.

5.2. Công tác đảm bảo nguồn lực tài chính và trang bị phương tiện công tác

Để triển khai thực hiện có hiệu quả Chỉ thị của Bộ Chính trị, *Đảng ủy Công an Trung ương, Quân ủy Trung ương và Ban cán sự các đảng bộ: Tài chính, Y tế, Lao*

⁴⁶ Tỷ lệ bệnh nhân vi phạm pháp luật giảm từ 40,8% xuống 1,34% sau 24 tháng tham gia điều trị. Mẫu thuẫn trong gia đình, xã hội giảm. Tỷ lệ bệnh nhân có các hành vi bán và cầm cố đồ đạc, nói dối hoặc thậm chí cưỡng ép người thân để có tiền sử dụng ma túy giảm nhanh chóng từ 90,3% trước điều trị xuống 2,27% sau 24 tháng điều trị.

⁴⁷ Ban Chỉ đạo phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm ở hầu hết các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương được hợp nhất thành Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Trưởng ban chỉ đạo là lãnh đạo UBND các tỉnh, thành phố; Thành viên là lãnh đạo các sở, ban, ngành, đoàn thể của địa phương...

⁴⁸ *Bộ Công an*: lực lượng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy bố trí theo 3 cấp Trung ương (Cục); tỉnh (Phòng); huyện (Đội, Tổ); đặc biệt đã chỉ đạo bố trí cán bộ Công an chính quy về công tác tại 8.873 Công an xã, thị trấn của 63 tỉnh, thành phố. *Bộ Quốc phòng* tăng cường lực lượng chuyên trách phòng, chống tội phạm ma túy: *Bộ đội Biên phòng* bố trí ở 3 cấp Bộ Tư lệnh, Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh, thành và Đồn Biên phòng; *Cảnh sát biển* bố trí tại Phòng phòng, chống tội phạm ma túy thuộc Cục Nghiệp vụ và Pháp luật, 04 Đoàn Đặc nhiệm phòng, chống tội phạm ma túy và 04 Phòng phòng, chống tội phạm ma túy thuộc các Vùng Cảnh sát biển. *Bộ Tài chính*: lực lượng chuyên trách phòng, chống tội phạm về ma túy của Tổng cục Hải quan bố trí ở cơ quan Tổng cục, 35 Cục Hải quan tỉnh, liên tỉnh, thành phố, trong đó 12 Cục Hải quan có Đội Kiểm soát phòng, chống ma túy; đối với các Cục Hải quan không có Đội Kiểm soát phòng, chống ma túy thì Đội Kiểm soát hải quan thực hiện nhiệm vụ phòng, chống ma túy.

⁴⁹ *Diễn hình*: Tỷ lệ số vụ đấu tranh có sự phối hợp giữa các lực lượng Công an, Bộ đội Biên phòng, Hải quan và lực lượng chức năng của các tỉnh, thành phố trong tổng số vụ phát hiện, bắt giữ: *Điện Biên* 5,6%; *Quảng Bình* 5,4%; *Thanh Hóa* gần 01%, *TP. Hà Nội* 0,2%...

động - Thương binh và Xã hội và các Bộ, ngành có liên quan đã chủ động đề xuất Trung ương bố trí kinh phí để triển khai thực hiện công tác phòng, chống ma túy theo chức năng; trong đó kinh phí thực hiện các nội dung phòng, chống ma túy theo các Chương trình mục tiêu (2.081,960 tỷ đồng); kinh phí chi thường xuyên trong năm thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước của các Bộ, cơ quan (1.037 tỷ đồng)⁵⁰. Chỉ đạo xây dựng, phê duyệt và triển khai thực hiện các Dự án thuộc Chương trình Phòng, chống ma túy giai đoạn 2021-2025 làm cơ sở để bố trí, huy động nguồn lực. Ngoài ra, Bộ Công an đã chủ động tham mưu Ban Chỉ đạo 138 Chính phủ huy động nguồn lực xã hội, vận động ủng hộ tài trợ, quản lý và sử dụng hiệu quả Quỹ phòng, chống tội phạm Trung ương, phục vụ kịp thời công tác khen thưởng đột xuất cho tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong phòng, chống tội phạm ma túy.

Tại các địa phương: Ngoài nguồn ngân sách từ Trung ương, một số địa phương đã chủ động cân đối bố trí ngân sách của địa phương⁵¹; huy động các nguồn lực từ xã hội; thành lập Quỹ phòng, chống tội phạm cấp tỉnh phục vụ hiệu quả công tác phòng, chống ma túy ngay từ địa bàn cơ sở. Các lực lượng chuyên trách đã được đầu tư nhiều trang thiết bị kỹ thuật, tăng cường ứng dụng hiệu quả các thành tựu khoa học tiên tiến và công nghệ hiện đại, phục vụ hiệu quả công tác phát hiện, điều tra, xử lý tội phạm ma túy và công tác cai nghiện ma túy⁵².

6. Công tác hợp tác quốc tế về phòng, chống ma túy

Đảng ủy Công an Trung ương, Quân ủy Trung ương, Ban cán sự các đảng Bộ: Y tế, Tài chính, Lao động - Thương binh và Xã hội, Viện kiểm sát nhân dân tối cao và các tỉnh ủy giáp biên chỉ đạo tăng cường hợp tác quốc tế, nhất là với các nước láng giềng, các nước ASEAN và các nước có tiềm lực về kỹ thuật, tài chính; tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các hiệp định, cam kết, văn bản hợp tác về phòng, chống ma túy.

Bộ Công an chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương chủ trì, phối hợp các lực lượng chức năng thuộc *Bộ Quốc phòng* hợp tác triển khai hàng chục đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm về ma túy trên tuyến biên giới; chủ trì tổ chức các đợt sơ kết, tổng kết, giao ban với lực lượng chức năng các nước⁵³; nổi bật là triển khai sáng kiến, tổ chức thành công Hội nghị cấp Bộ trưởng về nâng cao hiệu quả

⁵⁰ Tổng hợp bố trí kinh phí phục vụ công tác phòng, chống ma túy giai đoạn 2020-2022 (Số liệu Bộ Tài chính).

⁵¹ *Diễn hình:* Sơn La: 282,992 tỷ đồng; TP. Hồ Chí Minh: cấp vốn đầu tư công 49 tỷ đồng; Quảng Ninh: 27,763 tỷ đồng; Thanh Hóa: 25,743 tỷ (giai đoạn 2021-2025); Nghệ An: 12 tỷ đồng; Quảng Nam: 23,3 tỷ đồng (cho công tác cai nghiện ma túy); Ninh Thuận: 8,474 tỷ đồng; Bà Rịa-Vũng Tàu: 8,054 tỷ đồng; Đồng Nai: 7,6 tỷ đồng; Cần Thơ hỗ trợ 6,8 tỷ đồng; Vĩnh Phúc: 6 tỷ đồng; Lạng Sơn: 5 tỷ đồng; Đồng Tháp: 3,07 tỷ đồng; Quảng Ngãi: 2,99 tỷ đồng; Cao Bằng: 2,5 tỷ đồng; Điện Biên: 2,4 tỷ đồng; Phú Thọ: 2,2 tỷ đồng; Hà Tĩnh: 2,15 tỷ đồng...

⁵² *Diễn hình:* Bộ Công an trang bị 95 danh mục trang thiết bị nghiệp vụ cho hệ lực lượng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy tại Trung ương và Công an 63 tỉnh, thành phố với tổng số 7.930 trang thiết bị và phương tiện phục vụ công tác, chiến đấu.

⁵³ *Diễn hình:* Hội nghị giao ban 3 bên Cục phòng, chống ma túy và tội phạm (Bộ đội Biên phòng), Cục Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy (Bộ Công an) và Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về ma túy (Tổng cục Cảnh sát Lào). Công an Quảng Ninh, Lạng Sơn, Cao Bằng, Hà Giang phối hợp với Công an Khu tự trị dân tộc Choang - Quảng Tây (Trung Quốc) đấu tranh phòng, chống tội phạm ma túy. Bộ Công an phối hợp với Bộ An ninh Lào triển khai thực hiện Phương án giải quyết tình hình phức tạp về ma túy tuyến biên giới Sơn La (Việt Nam) và Hòa Phấn (Lào); triển khai Kế hoạch số 376/KH-BCA-C04 về thực hiện Bản ghi nhớ giữa Bộ Công an Việt Nam và Bộ Công an Lào; Kế hoạch số 486/KH-BCA-C04 về tập trung giải quyết tình hình phức tạp về tội phạm, tệ nạn ma túy tại địa bàn TP. Hồ Chí Minh, tuyến biên giới Việt Nam-Campuchia; Kế hoạch số 399/KH-BCA-C04 về triển khai cao điểm tuyên truyền, tấn công trấn áp tội phạm về ma túy trên tuyến biên giới Việt Nam-Trung Quốc...

hợp tác đấu tranh phòng, chống tội phạm ma túy xuyên quốc gia⁵⁴; triển khai có hiệu quả Bản ghi nhớ giữa Bộ Công an Việt Nam và Bộ Công an Lào về hợp tác phòng, chống ma túy (trong đó xây dựng 203 trụ sở Công an các bản tiếp giáp với Việt Nam cho bạn Lào; đã hoàn thành 191 trụ sở và bàn giao cho Bạn 179 trụ sở; viện trợ cho Bộ Công an Lào 07 danh mục thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ và công cụ hỗ trợ phục vụ công tác, chiến đấu); chỉ đạo, điều phối, hướng dẫn 15 tỉnh giáp biên thành lập 22 Văn phòng liên lạc qua biên giới (BLO)⁵⁵; tổ chức hàng chục hội nghị, hội thảo, tập huấn nâng cao năng lực; cử hàng trăm cán bộ tham dự các diễn đàn hợp tác; vận động, quản lý và sử dụng hiệu quả các nguồn tài trợ quốc tế⁵⁶; trao đổi, tiếp nhận và xử lý hàng trăm lượt thông tin về tội phạm ma túy với các nước; phối hợp đấu tranh thành công nhiều chuyên án, triệt phá nhiều đường dây mua bán, vận chuyển ma túy xuyên quốc gia⁵⁷.

Bộ Y tiếp triển khai các thủ tục hỗ trợ Chính phủ Lào 1.000 liều thuốc Bông Sen hỗ trợ cai nghiện ma túy. *Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội* hoàn thiện thủ tục chuyển kinh phí cho Campuchia thực hiện dự án đầu tư xây dựng Trung tâm dịch vụ điều trị cai nghiện ma túy tự nguyện, dựa vào cộng đồng⁵⁸; phối hợp với tổ chức Colombo Plan triển khai thí điểm mô hình hỗ trợ, tư vấn pháp lý và xã hội, chuyển gửi đối với người tham gia cai nghiện ma túy⁵⁹. *Bộ Tài chính* chỉ đạo triển khai Chiến dịch Con rồng Mekong hành động kiểm soát chung về đấu tranh chống buôn lậu và vận chuyển trái phép ma túy, tiền chất trong khu vực Tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng. *Viện kiểm sát nhân dân tối cao* chủ trì, phối hợp các Bộ, ngành liên quan đàm phán, ký thành công các Hiệp định tương trợ tư pháp về hình sự⁶⁰; tiếp nhận 27 hồ sơ yêu cầu tương trợ tư pháp của các cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài chuyển đến; thẩm định 107 hồ sơ của các cơ quan có thẩm quyền Việt Nam chuyển đi nước ngoài...

Các địa phương, nhất là các tỉnh biên giới: Lực lượng Công an, Biên phòng tăng cường phối hợp lực lượng chức năng Lào, Campuchia, Trung Quốc duy trì giao ban, trao đổi đoàn các cấp; tăng cường trao đổi thông tin, phối hợp điều tra cơ bản, xác lập chuyên án kết hợp tuần tra, tấn công trấn áp tội phạm ma túy trên các

⁵⁴ Thành phần tham dự gồm đại diện các nước Campuchia, Lào, Myanmar, Philippines, Thái Lan, Trung Quốc, Mỹ, Australia, Cơ quan phòng, chống ma túy và tội phạm của Liên hợp quốc...

⁵⁵ Bao gồm: Quảng Ninh, Cao Bằng, Lạng Sơn, Hà Giang, Lào Cai, Điện Biên, Sơn La, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Gia Lai, Tây Ninh, An Giang và Kiên Giang.

⁵⁶ *Nổi bật:* Thái Lan tài trợ cho lực lượng phòng, chống ma túy 3 triệu Bath (tương đương 2,22 tỷ đồng), tài trợ 280 triệu đồng tổ chức Hội thảo về kiểm soát tiền chất; tài trợ Việt Nam triển khai Trạm kiểm soát Tân Lạc, Hòa Bình; Mỹ tài trợ sửa chữa Trung tâm huấn luyện nghiệp vụ Cục C04 tại Cửa Lò, Nghệ An trị giá 200.000 - 300.000 USD; UNODC tài trợ trang thiết bị cho các BLO trị giá hơn 10 tỷ đồng...

⁵⁷ *Điển hình:* Lực lượng Cảnh sát ĐTTP về ma túy phối hợp với lực lượng chức năng Trung Quốc phá chuyên án 626T, bắt 07 đối tượng quốc tịch Trung Quốc sản xuất trái phép chất ma túy; thu giữ hàng trăm lít dung dịch (MTTH); khoảng 13 tấn hóa chất, tiền chất và 20 tấn máy móc, thiết bị, dụng cụ phục vụ sản xuất trái phép chất ma túy tại tỉnh Kon Tum; Cục Cảnh sát ĐTTP về ma túy thông tin về vụ vận chuyển MTTH “dạng đá” từ Việt Nam sang Philippines bằng đường biển cho Cơ quan PCMT và Hải quan Philippines triển khai lực lượng bắt giữ 276 kg MTTH (năm 2019)...

⁵⁸ tại tỉnh Preah Sihanouk, Vương quốc Campuchia theo thỏa thuận Chính phủ Việt Nam – Campuchia.

⁵⁹ tại TP. Hà Nội (cho 02 quận Long Biên và Nam Từ Liêm); TP. Hồ Chí Minh (Quận 4 và Bình Thạnh); TP. Đà Nẵng (Hải Châu và Thanh Khê).

⁶⁰ Trong đó: đã ký Hiệp định tương trợ tư pháp về hình sự với Nhật Bản và Lào; đàm phán Hiệp định tương trợ tư pháp về hình sự với I-ta-li-a; ủy quyền đàm phán với Các Tiểu vương quốc Ả-rập thống nhất, Mi-an-ma; đề xuất đàm phán với Ăng-gô-la, Ăc-hen-ti-na; hoàn thành ủy quyền ký với Séc, I-ta-li-a.

tuyển biên giới; phối hợp khám phá, bóc gỡ nhiều đường dây vận chuyển trái phép chất ma túy xuyên quốc gia, thu lượng lớn chất ma túy⁶¹.

7. Công tác nghiên cứu khoa học và sơ kết, tổng kết để nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy

Để có luận cứ khoa học và thực tiễn đề ra các giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác phòng, chống ma túy theo tinh thần của Chỉ thị số 36-CT/TW, các cấp ủy đảng Trung ương và địa phương thường xuyên quan tâm, chỉ đạo đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học, trong đó đã triển khai nghiên cứu hàng trăm đề tài khoa học; tổ chức hàng trăm hội nghị sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm từng lĩnh vực, chuyên đề về phòng, chống và kiểm soát ma túy như: đấu tranh phòng, chống tội phạm về ma túy; điều trị cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy. **Nổi bật là:**

Đảng ủy Công an Trung ương chỉ đạo Công an các đơn vị và địa phương triển khai 13 chuyên đề nghiên cứu; phê duyệt “Chương trình nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ trong phòng, chống tội phạm ma túy của Bộ Công an giai đoạn 2020 – 2025”; nghiên cứu 04 chuyên đề lý luận các cấp; 39 đề tài khoa học cấp Bộ và 08 đề tài khoa học cấp cơ sở; xuất bản, đăng tải 33 bài viết khoa học; đẩy mạnh nghiên cứu, chế tạo các phương tiện kỹ thuật nghiệp vụ, công cụ hỗ trợ đáp ứng yêu cầu công tác đấu tranh phòng, chống ma túy⁶²; mỗi năm tổ chức hàng chục hội nghị sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm, hội thảo khoa học chuyên đề phòng, chống ma túy⁶³.

Ban cán sự đảng Bộ Y tế chỉ đạo đẩy mạnh nghiên cứu các giải pháp điều trị cho người nghiện ma túy tổng hợp; ban hành Hướng dẫn can thiệp lạm dụng ma túy tổng hợp dạng Amphetamine. *Ban cán sự đảng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội* chỉ đạo tăng cường nghiên cứu khoa học về công tác cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy... *Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân tối cao* chỉ đạo tăng cường công tác nghiên cứu chuyên đề nâng cao năng lực, chuyên môn nghiệp vụ về công tác xét xử các vụ án ma túy và giải quyết hồ sơ áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc. *Ban cán sự đảng Viện*

⁶¹ **Diễn hình:** Điện Biên phối hợp lực lượng chức năng Lào trao đổi 177 thông tin; xác minh truy bắt 07 đối tượng truy nã đặc biệt nguy hiểm lẩn trốn ở Lào. Sơn La phối hợp với lực lượng chức năng Lào giải quyết 09 vụ án, vụ việc; Công an tỉnh phối hợp với Công an Lào xác minh, truy bắt 02 đối tượng truy nã lẩn trốn ở Lào; Bộ đội Biên phòng phối hợp bắt giữ 01 đối tượng, thu giữ 12.000 viên MTTH; trao đổi xử lý 189 tin về tội phạm ma túy. Công an tỉnh Lạng Sơn trao đổi 194 văn bản; bắt giữ, trao trả và tiếp nhận 07 đối tượng truy nã về ma túy với Công an Trung Quốc. Quảng Ninh phối hợp với lực lượng chức năng Trung Quốc bắt giữ 01 đường dây mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy, 01 đối tượng truy nã về ma túy. Công an tỉnh Thanh Hóa phối hợp Công an Lào trao đổi hàng trăm tin; phát hiện 06 vụ án, vụ việc; triệt phá 02 đường dây, 15 đối tượng phạm tội về ma túy. Công an tỉnh Nghệ An phối hợp lực lượng chức năng Lào bắt giữ 05 đối tượng truy nã về ma túy đặc biệt nguy hiểm. Công an tỉnh Hà Tĩnh phối hợp với Công an tỉnh Bô-ly-khăm-xay (Lào) triệt phá 01 chuyên án vận chuyển trái phép chất ma túy từ Lào về Việt Nam, thu giữ 60kg ma túy tổng hợp dạng đá, 240.000 viên hồng phiến...

⁶² Chuyên đề **diễn hình:** “Biện pháp điều tra tố tụng đặc biệt trong điều tra tội phạm về ma túy”; “Nghiên cứu phát triển lý luận về chuyên án trinh sát trong đấu tranh phòng, chống tội phạm vận chuyển, mua bán trái phép chất ma túy”; “Phòng ngừa, ngăn chặn vi phạm pháp luật cho người sử dụng trái phép chất ma túy tổng hợp bị rối loạn loạn thần cấp gây ra”; “Nghiên cứu chế tạo súng điện và đạn điện phục vụ công tác phòng, chống tội phạm”; “Nghiên cứu chế tạo các chế phẩm mùi hôi ma túy, cần sa, LSD, fentanyl, PCP đáp ứng yêu cầu công tác huấn luyện nghiệp vụ”...

⁶³ **Diễn hình:** Bộ Công an tổ chức tổng kết 17 năm thi hành Luật phòng, chống ma túy; tổng kết 17 năm thực hiện Quyết định số 133/2002/QĐ-TTg ngày 09/10/2002 của Thủ tướng Chính phủ ban hành quy chế phối hợp giữa lực lượng Công an, Bộ đội Biên phòng, Cảnh sát biển và Hải quan trong đấu tranh phòng, chống tội phạm ma túy ở khu vực biên giới, cửa khẩu, vùng biển; Hội nghị Tổng kết thực hiện Chương trình phòng, chống ma túy đến năm 2020; hội nghị tổng kết các chuyên án, vụ án điển hình trong đấu tranh chống tội phạm ma túy...

kiểm sát nhân dân tối cao chỉ đạo phối hợp với các đơn vị liên quan nghiên cứu, trao đổi quan điểm xử lý, hướng dẫn các vụ án phát sinh vướng mắc.

Các tỉnh ủy, thành ủy chỉ đạo các cơ quan, đơn vị có liên quan, nhất là lực lượng Công an đẩy mạnh nghiên cứu; triển khai ứng dụng có hiệu quả nhiều đề tài khoa học các cấp về lĩnh vực đấu tranh phòng, chống tội phạm ma túy và cai nghiện ma túy, phù hợp với đặc điểm tình hình của từng đơn vị, địa phương⁶⁴.

IV- ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

Sau 03 năm thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW của Bộ Chính trị đã đạt được những kết quả tích cực, quan trọng:

- Các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể từ Trung ương đến cơ sở đã tổ chức quán triệt, lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện kịp thời, nghiêm túc; tạo được sự chuyển biến cả về nhận thức và hành động; đã huy động được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân tham gia vào công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy; trong đó, đã có nhiều tấm gương tiêu biểu xuất sắc, nhiều cán bộ chiến sĩ và quần chúng nhân dân bị thương, hi sinh trong cuộc đấu tranh chống tội phạm về ma túy⁶⁵.

- Công tác tuyên truyền, giáo dục phòng ngừa ma túy được đẩy mạnh, đổi mới, đa dạng về nội dung, hình thức và tập trung hướng về địa bàn cơ sở; đã xây dựng, nhân rộng được nhiều mô hình hoạt động hiệu quả.

- Hệ thống pháp luật về phòng, chống ma túy được bổ sung, hoàn thiện theo hướng thống nhất, đồng bộ; đã thể chế hóa các quan điểm chỉ đạo của Đảng nêu trong Chỉ thị; trong đó đã ban hành Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành, góp phần tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy.

- Công tác đấu tranh chống tội phạm về ma túy được triển khai quyết liệt, hiệu quả. Các lực lượng chuyên trách, trong đó lực lượng Công an đã phát huy vai trò chủ trì, nòng cốt. Số vụ và đối tượng phạm tội về ma túy được phát hiện, bắt giữ tăng qua mỗi năm và tăng đáng kể so với giai đoạn trước khi thực hiện Chỉ thị (*tăng 16,88% số vụ và 14,09% số đối tượng*), trong đó đã triệt phá được nhiều đường dây, tổ chức tội phạm ma túy hoạt động xuyên quốc gia; thu giữ lượng ma túy rất lớn. Công tác điều tra, truy tố, xét xử tội phạm về ma túy được tiến hành kịp thời, nghiêm minh, đúng pháp luật và đạt tỷ lệ cao (*đạt 96,7% về số vụ và 95,6% số bị cáo*).

- Công tác kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy và phòng, chống trồng cây chứa chất ma túy có nhiều chuyển biến tích cực. Hoạt động hợp tác quốc tế, nhất là với các nước láng giềng được tăng cường, góp phần nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa, ngăn chặn từ sớm, từ xa các loại tội phạm về ma túy.

⁶⁴ *Điển hình:* Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Lai Châu, Quảng Ninh, Hà Tĩnh, Nghệ An, Lạng Sơn, Quảng Ngãi, Hậu Giang...

⁶⁵ Từ năm 1997 đến nay đã có 27 CBCS Công an, Bộ đội Biên phòng và quần chúng hy sinh, trong đó từ khi triển khai Chỉ thị số 36-CT/TW (năm 2019) đến nay có 04 CBCS Công an (03 đ/c), Bộ đội Biên phòng (01 đ/c) hy sinh; cùng với hàng chục CBCS và quần chúng bị thương trong đấu tranh chống tội phạm về ma túy.

- Công tác cai nghiện, quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy và quản lý sau cai được quan tâm chỉ đạo thực hiện thống nhất, đồng bộ và bước đầu đạt hiệu quả nhất định, góp phần hạn chế nguồn cầu về ma túy.

- Công tác nghiên cứu khoa học, sơ kết, tổng kết các chuyên đề được đẩy mạnh, góp phần xây dựng luận cứ khoa học và thực tiễn đề ra các giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác phòng, chống ma túy trong tình hình mới.

Kết quả đạt được đã khẳng định sự chỉ đạo đúng đắn, kịp thời và quyết liệt của các cấp ủy đảng, sự cố gắng, nỗ lực của các cấp, các ngành từ Trung ương đến địa phương và sự đồng tình ủng hộ của các tầng lớp nhân dân trong thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW, góp phần bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, phục vụ có hiệu quả sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

2. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW còn bộc lộ một số tồn tại, hạn chế sau:

- Việc triển khai thực hiện Chỉ thị ở một số cấp ủy, chính quyền, địa phương còn hình thức, mới chỉ dừng lại ở việc quán triệt, ban hành kế hoạch thực hiện nhưng thiếu kiểm tra, đôn đốc thường xuyên; công tác lãnh đạo, chỉ đạo chưa sâu sát, quyết liệt. Sự phối hợp giữa các cấp, các ngành ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương có lúc, có nơi chưa thật chặt chẽ, chưa có sự phân công nhiệm vụ cụ thể, rõ ràng, khoa học.

- Công tác tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương còn dàn trải, chưa tổ chức được các hoạt động tuyên truyền cá biệt; hoạt động tuyên truyền, giáo dục pháp luật về phòng, chống ma túy ở nhiều địa phương chủ yếu dưới hình thức phổ biến bằng văn bản, chưa tổ chức tập huấn chuyên sâu cho cán bộ trực tiếp thực hiện, chưa "thấm" đến cán bộ cơ sở.

- Công tác nắm tình hình, quản lý địa bàn, quản lý đối tượng của các lực lượng chức năng ở một số địa phương cấp cơ sở chưa được tiến hành thường xuyên, sâu sát, chặt chẽ. Kết quả phát hiện, bắt giữ các loại tội phạm về ma túy tuy cao nhưng chưa tương xứng với thực tiễn tình hình; chưa giải quyết được một cách căn bản, hiệu quả tình trạng mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy qua biên giới tại một số địa bàn trọng điểm.

- Việc triển khai công tác xác định tình trạng nghiện; lập hồ sơ áp dụng biện pháp cai nghiện bắt buộc, cai nghiện tự nguyện tại gia đình, cộng đồng; công tác quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy và quản lý sau cai ở nhiều địa phương còn thiếu chủ động, kết quả còn hạn chế. Hiệu quả công tác cai nghiện, nhất là cai nghiện tại gia đình và cộng đồng còn thấp, nguy cơ tái nghiện cao.

- Cơ sở vật chất của các Cơ sở cai nghiện tại một số địa phương xuống cấp nhưng chưa được quan tâm đầu tư nâng cấp, sửa chữa để đáp ứng yêu cầu công tác cai nghiện ma túy. Công tác quản lý, tư vấn, hỗ trợ học nghề, tạo công ăn việc làm, hỗ trợ vốn cho người hoàn thành chương trình cai nghiện vẫn còn nhiều hạn chế.

- Công tác rà soát, thống kê về phòng, chống ma túy ở một số đơn vị, địa phương còn thiếu chính xác, kịp thời. Công tác quản lý nhà nước ở một số lĩnh vực như quản lý các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy; quản lý ngành nghề kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự ở một số địa phương có lúc, có nơi còn sơ hở, lỏng lẻo, tiềm ẩn nguy cơ phát sinh tội phạm và tệ nạn ma túy.

- Công tác xã hội hóa, huy động nguồn lực, nhất là nguồn lực địa phương phục vụ công tác phòng, chống ma túy chưa được chủ động triển khai; hiệu quả còn hạn chế.

3. Nguyên nhân

3.1. Nguyên nhân chủ quan

- Cấp ủy, chính quyền của một số đơn vị, địa phương chưa thật sự quan tâm đúng mức đến công tác phòng, chống ma túy nên chưa lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, quyết liệt; nhận thức của một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa đầy đủ; còn có tư tưởng coi đó là trách nhiệm riêng nên “khoán trắng” cho lực lượng Công an và một số ngành chức năng. Một số cấp ủy, chính quyền cấp cơ sở còn tâm lý trông chờ, chưa chủ động, quyết liệt triển khai, nhất là triển khai thực hiện Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành nên chưa tạo được chuyển biến tích cực, rõ nét về một số mặt công tác phòng, chống và cai nghiện ma túy.

- Đội ngũ nhân lực làm công tác phòng, chống ma túy, cai nghiện ma túy ở một số đơn vị, địa phương, nhất là ở cấp cơ sở còn thiếu; năng lực, trình độ không đồng đều; cán bộ thực hiện công tác phòng, chống ma túy (lực lượng Công an, Y tế, Lao động-Thương binh và Xã hội ở cấp xã) phải thực hiện nhiều nhiệm vụ chuyên môn; đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên còn kiêm nhiệm... nên hiệu quả triển khai một số mặt công tác phòng, chống ma túy và cai nghiện ma túy còn hạn chế.

- Một số địa bàn cơ sở chưa chủ động báo cáo hoặc cung cấp thông tin chính xác, kịp thời về tình hình tệ nạn ma túy trên địa bàn do lo ngại ảnh hưởng đến thành tích, kết quả phân loại thi đua gây khó khăn cho công tác tổng hợp, tham mưu, chỉ đạo của các cấp ủy đảng.

- Trong công tác đấu tranh, lực lượng chuyên trách tại một số đơn vị, địa phương chưa quan tâm làm tốt công tác nghiệp vụ cơ bản; vì vậy kết quả đấu tranh với tội phạm ma túy còn hạn chế, chưa tương xứng với yêu cầu thực tiễn tình hình.

- Một số cấp ủy đảng, chính quyền cơ sở nhận thức nghiện ma túy là tệ nạn xã hội, cần có biện pháp xử lý mang tính chất trừng phạt, răn đe nên chỉ chú trọng công tác cai nghiện bắt buộc; chưa quan tâm, đẩy mạnh công tác cai nghiện tự nguyện tại địa phương. Công tác hỗ trợ, tạo việc làm cho người sau cai nghiện còn nhiều khó khăn do tâm lý kỳ thị của một số cơ quan, doanh nghiệp không muốn nhận người sau cai nghiện ma túy vào làm việc.

- Nhiều người nghiện ma túy, người sử dụng trái phép chất ma túy và gia đình họ không tự giác khai báo, hợp tác với các cơ quan chức năng, đăng ký các hình thức cai nghiện nên công tác cai nghiện ma túy còn gặp nhiều khó khăn, hiệu quả hạn chế.

- Một bộ phận người dân ở các địa bàn phức tạp, vùng sâu, vùng xa, miền núi khó khăn về kinh tế, trình độ văn hóa và nhận thức còn hạn chế nhất định nên dễ bị tội phạm lợi dụng lôi kéo, mua chuộc, tiếp tay cho các hành vi phạm tội như tàng trữ, vận chuyển trái phép các chất ma túy; tham gia vào các đường dây tội phạm ma túy. Một số quần chúng ngại đấu tranh, tố giác tội phạm và tệ nạn ma túy trên địa bàn do lo sợ bị trả thù hoặc ảnh hưởng xấu đến gia đình.

- Một bộ phận người dân, nhất là thanh, thiếu niên có lối sống lệch lạc, nhận thức không đầy đủ, chính xác về hậu quả, tác hại của các loại ma túy, đặc biệt là ma túy tổng hợp; trong khi đó, một số gia đình chưa thường xuyên quan tâm, quản lý con em nên dễ mắc vào tệ nạn ma túy; làm gia tăng phức tạp tình hình tại nhiều địa phương.

3.2. Nguyên nhân khách quan

- Do chịu tác động của tình hình ma túy trên thế giới và khu vực; đặc biệt, Việt Nam nằm gần khu vực Tam giác vàng, tuyến biên giới trải dài, địa hình phức tạp, nhiều đường mòn, lối mở; tuyến biên phạm vi rộng; lực lượng phòng, chống ma túy ở một số địa bàn còn mỏng và khó khăn trong công tác kiểm soát nên tội phạm ma túy triệt để lợi dụng để hoạt động. Bên cạnh đó, số lượng người nghiện ma túy và người sử dụng trái phép chất ma túy lớn, đa số ở ngoài xã hội đã làm gia tăng phức tạp tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy trong nước.

- Hoạt động sản xuất, mua bán ma túy mang lại lợi nhuận cao; các đối tượng bất chấp hình phạt nghiêm khắc của pháp luật để hoạt động phạm tội với phương thức, thủ đoạn ngày càng tinh vi, manh động, liều lĩnh; triệt để lợi dụng những sơ hở, thiếu sót trong thực hiện các chính sách tạo thuận lợi về xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh, hải quan và những thành tựu của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 để gia tăng các hoạt động mua bán, tàng trữ, vận chuyển, sản xuất trái phép các chất ma túy.

- Mặt trái của sự phát triển nhanh chóng các khu công nghiệp, khu chế xuất tập trung đông người lao động, cùng với các loại hình kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự như nhà hàng, khách sạn, nhà nghỉ, các địa điểm vui chơi, giải trí, quán bar, vũ trường, karaoke... và những sơ hở, thiếu sót phát sinh trong công tác quản lý nhà nước làm gia tăng nguy cơ hoạt động của tội phạm và tệ nạn ma túy.

- Hệ thống Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành cơ bản đã tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc trước đó trong công tác đấu tranh phòng, chống ma túy và cai nghiện ma túy; tuy nhiên do đang là thời điểm chuyển tiếp giữa luật "cũ" và luật "mới" nên bước đầu còn gặp một số khó khăn. Công tác xác định tình trạng nghiện, cai nghiện, quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy và quản lý sau cai kết quả còn hạn chế, nguyên nhân chủ yếu do:

+ Một số địa phương chậm công bố cơ sở y tế đủ điều kiện thực hiện xác định tình trạng nghiện ma túy; cơ sở cai nghiện ma túy công lập thiếu y bác sĩ hoặc không có giấy phép hoạt động khám, chữa bệnh nên không đủ điều kiện, thẩm quyền xác định tình trạng nghiện.

+ Một bộ phận nhân lực làm công tác cai nghiện ma túy tại gia đình, cộng đồng, tại cơ sở cai nghiện ma túy chưa được đào tạo, tập huấn kịp thời về xác định tình trạng nghiện, chuyên môn, nghiệp vụ tư vấn, điều trị nghiện ma túy, đặc biệt là ma túy tổng hợp.

+ Ma túy tổng hợp ngày càng có nhiều loại khác nhau; nghiện ma túy tổng hợp không có triệu chứng điển hình; không có thuốc đặc hiệu để điều trị, do đó hiệu quả công tác điều trị và cai nghiện ma túy tổng hợp còn nhiều hạn chế.

- Hệ thống một số văn bản quy phạm pháp luật thuộc các lĩnh vực có liên quan chưa được sửa đổi, bổ sung kịp thời để đảm bảo phù hợp, thống nhất với quy định mới của Luật Phòng, chống ma túy⁶⁶. Chính sách, pháp luật về phòng, chống ma túy giữa các nước có nhiều khác biệt dẫn đến khó khăn trong hoạt động hợp tác dẫn độ, đặc biệt là truy nã tội phạm ma túy bỏ trốn ra nước ngoài⁶⁷.

- Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid -19, các lực lượng chức năng và đơn vị, địa phương phải tăng cường cho công tác phòng, chống dịch; thực hiện nhiều nhiệm vụ cùng lúc, vừa phòng, chống dịch, vừa thực hiện công tác phòng, chống ma túy nên hiệu quả một số mặt công tác còn hạn chế; một số nhiệm vụ chưa triển khai một cách kịp thời.

- Nguồn kinh phí hỗ trợ cho công tác phòng, chống ma túy nhìn chung còn hạn chế, nhất là kinh phí đầu tư trang thiết bị, phương tiện kỹ thuật phục vụ công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm ma túy; việc huy động các nguồn lực cho công tác phòng, chống ma túy, nhất là ở cơ sở còn rất khó khăn. Nhiều địa phương chưa tự cân đối được ngân sách không bố trí được nguồn kinh phí hợp lý cho công tác phòng, chống ma túy.

4. Một số bài học kinh nghiệm

Từ thực tiễn 03 năm tổ chức thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW, có thể rút ra một số bài học kinh nghiệm sau:

Một là, trong công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy, vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, trách nhiệm của các cấp ủy đảng trong chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp phòng, chống ma túy có vai trò đặc biệt quan trọng. Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị phải

⁶⁶ Trong đó: Luật Đất đai, Luật Thuế, Luật Đầu tư, Luật Hóa chất, Luật Bưu chính... chưa có quy định cụ thể về: ⁽¹⁾Miễn giảm tiền thuế đất, thuế thu nhập doanh nghiệp đối với các tổ chức, cá nhân trong nước và ngoài nước đầu tư vào hoạt động cai nghiện ma túy, hỗ trợ quản lý sau cai nghiện ma túy (theo khoản 8 Điều 3 Luật Phòng, chống ma túy năm 2021); ⁽²⁾quy định về trách nhiệm đồng kiểm (cùng kiểm hàng trước khi làm thủ tục vận chuyển) cho doanh nghiệp bưu chính và trách nhiệm người gửi phải khai báo chủng loại, số lượng hàng gửi trong khâu gửi hàng hóa qua đường bưu chính (Đây là nguy cơ dẫn đến việc lợi dụng đường bưu chính để vận chuyển hàng cấm, trong đó có ma túy); ⁽³⁾quy định quản lý chặt chẽ từ khâu cấp phép tiên chất đến hậu kiểm việc sử dụng tiên chất, không để thất thoát vào các mục đích bất hợp pháp... Ngoài ra, các Thông tư liên tịch số 17/2007/TTLT và số 08/TTLT của liên ngành Trung ương, Nghị quyết số 01/2001-HĐTP của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn áp dụng Bộ luật Hình sự 1999 đến nay đã hết hiệu lực nhưng chưa có văn bản thay thế. Các quy định của Bộ luật Hình sự 2015 về tội phạm ma túy chưa có văn bản giải thích, hướng dẫn thi hành mà hiện chỉ có các văn bản giải đáp vướng mắc của Tòa án nhân dân tối cao và Viện kiểm sát nhân dân tối cao mang tính chất nội bộ ngành dẫn đến khó khăn trong việc áp dụng pháp luật.

⁶⁷ Pháp luật Việt Nam quy định hình phạt cao nhất đối với một số tội danh về ma túy là tù hình trong khi một số quốc gia không áp dụng hình phạt này.

chịu trách nhiệm và trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện, nhất là phải triển khai quyết liệt, hiệu quả hệ thống pháp luật về phòng, chống ma túy.

Hai là, công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy chỉ đạt hiệu quả cao khi phát huy được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của chính quyền, phát huy vai trò tham mưu, hướng dẫn, nòng cốt, chủ trì của lực lượng Công an, sự phối hợp chặt chẽ của các lực lượng chức năng và sự tham gia tích cực của các ban, ngành, đoàn thể, cơ quan, đơn vị và các tầng lớp nhân dân.

Ba là, công tác tuyên truyền, giáo dục là một trong những giải pháp cơ bản, quan trọng; cần phải được tiến hành thường xuyên; sử dụng nhiều hình thức, biện pháp linh hoạt, phù hợp với từng nhóm đối tượng cụ thể; tăng cường ứng dụng khoa học công nghệ; tập trung hướng về cơ sở, đối tượng có nguy cơ cao, địa bàn trọng điểm, phức tạp; tăng cường nhân rộng mô hình điểm; kịp thời biểu dương, khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc.

Bốn là, phát huy vai trò quan trọng của Nhân dân trong công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy, nhất là trong phát hiện, tố giác tội phạm, tham gia cảm hóa, giáo dục, giúp đỡ người sau cai nghiện ma túy, người tham gia cai nghiện tại gia đình, cộng đồng. Phải coi trọng vai trò của gia đình, nhà trường và đoàn thể quần chúng trong công tác quản lý, giáo dục, phòng ngừa tệ nạn ma túy trong con em, học sinh, sinh viên và ngay tại cộng đồng dân cư.

Năm là, công tác đấu tranh chống tội phạm ma túy cần sử dụng đồng bộ các biện pháp, trong đó hết sức coi trọng biện pháp nghiệp vụ và kỹ thuật; kết hợp đấu tranh theo tuyến với làm trong sạch địa bàn; quán triệt phương châm bắt giữ toàn bộ đường dây, tổ chức tội phạm ma túy; phải có kế hoạch, phương án cụ thể và bảo vệ an toàn tuyệt đối cho cán bộ, chiến sỹ tham gia đấu tranh và quần chúng nhân dân.

Sáu là, công tác cai nghiện; quản lý người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy và quản lý sau cai nghiện có vai trò quan trọng góp phần làm trong sạch địa bàn, giảm "nguồn cầu" về ma túy; chú trọng đổi mới cả về chỉ đạo, điều hành và cơ chế chính sách để nâng cao chất lượng công tác cai nghiện bắt buộc, cai nghiện tự nguyện tại gia đình, cộng đồng; quan tâm giúp đỡ, hỗ trợ giải quyết việc làm cho người sau cai nghiện.

Bảy là, thường xuyên quan tâm đầu tư về nguồn lực; bố trí lực lượng phù hợp, phân công nhiệm vụ cụ thể; xây dựng cơ chế phối hợp hiệp đồng giữa các lực lượng; tăng cường đào tạo đội ngũ cán bộ có trình độ chuyên sâu, bản lĩnh chính trị vững vàng; quan tâm đầu tư kinh phí, trang thiết bị, phương tiện, công nghệ tiên tiến; đẩy mạnh xã hội hóa các nguồn lực phục vụ công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy.

Tám là, phòng, chống và kiểm soát ma túy trong điều kiện mở cửa hội nhập cần đẩy mạnh hợp tác quốc tế, đặc biệt là với các nước láng giềng, các nước trong khu vực nhằm ngăn chặn từ sớm, từ xa các loại tội phạm ma túy; mở rộng hợp tác trong lĩnh vực cai nghiện, điều trị nghiện ma túy; tranh thủ nguồn lực quốc tế về tài chính, kỹ thuật phục vụ có hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy.

V- KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy trong thời gian tới, Đảng ủy Công an Trung ương kiến nghị, đề xuất Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng đoàn Quốc hội, Ban cán sự đảng Chính phủ, các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương và các tỉnh ủy, thành ủy như sau:

1. Chỉ đạo các Bộ, ngành Trung ương theo chức năng, lĩnh vực phụ trách khẩn trương rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật thuộc các lĩnh vực có liên quan như: Luật Đất đai, Luật Thuế, Luật Đầu tư, Luật Hóa chất, Luật Bưu chính... đảm bảo phù hợp, thống nhất với quy định mới của Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành, tạo cơ sở pháp lý đầy đủ, đồng bộ cho công tác phòng, chống ma túy⁶⁸.

2. Ủy ban Thường vụ Quốc hội và Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao ban hành văn bản giải thích, hướng dẫn các điều luật trong Chương XX - Các tội phạm về ma túy của Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) để có sự thống nhất trong nhận thức và áp dụng giữa các cấp, các ngành khi giải quyết các vụ án về ma túy.

3. Tăng cường thực hiện chức năng giám sát việc triển khai các chính sách, pháp luật về phòng, chống ma túy đảm bảo thống nhất, đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả ở các cơ quan, đơn vị và địa phương. Tiếp tục quan tâm đầu tư phát triển kinh tế - xã hội một cách toàn diện, có chiều sâu nhằm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào các dân tộc thiểu số; góp phần giảm thiểu các nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm và tệ nạn ma túy.

4. Tăng cường nguồn lực kinh phí cho công tác phòng, chống ma túy, trọng tâm là phê duyệt kinh phí phục vụ triển khai thực hiện có hiệu quả 15 dự án thuộc Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021- 2025 của Chính phủ; ban hành cơ chế, chính sách thuận lợi cho việc sử dụng kinh phí địa phương và huy động các nguồn lực xã hội; chế độ chính sách đặc thù để tạo động lực, khuyến khích, động viên, thu hút nguồn nhân lực có trình độ; tăng cường đầu tư trang thiết bị nghiệp vụ, phương tiện kỹ thuật đáp ứng yêu cầu công tác phòng, chống ma túy trong tình hình mới.

5. Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương và các tỉnh ủy, thành ủy phát huy những kết quả đạt được; đồng thời khẩn trương, nghiêm túc khắc phục những tồn tại, hạn chế; tiếp tục thực hiện hiệu quả Chỉ thị số 36-CT/TW, gắn với việc triển khai, thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, các văn bản chỉ đạo của Trung ương về công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy.

⁶⁸ Cụ thể: ⁽¹⁾ Quy định về miễn giảm tiền thuế đất, thuế thu nhập doanh nghiệp đối với các tổ chức, cá nhân trong nước và ngoài nước đầu tư vào hoạt động cải thiện ma túy, hỗ trợ quản lý sau cải thiện ma túy (theo khoản 8 Điều 3 Luật Phòng, chống ma túy năm 2021) (sửa đổi, bổ sung Luật Thuế, Luật Đất đai và Luật Đầu tư); ⁽²⁾ Quy định giao trách nhiệm đồng kiểm (cùng kiểm hàng trước khi làm thủ tục vận chuyển) cho doanh nghiệp bưu chính và trách nhiệm người gửi phải khai báo chủng loại, số lượng hàng gửi trong khâu gửi hàng hóa qua đường bưu chính nhằm phòng ngừa hành vi lợi dụng đường bưu chính để vận chuyển trái phép các chất ma túy (sửa đổi, bổ sung Luật Bưu chính); ⁽³⁾ Quy định quản lý chặt chẽ từ khâu cấp phép tiền chất đến hậu kiểm việc sử dụng tiền chất, không để thất thoát vào các mục đích bất hợp pháp (sửa đổi, bổ sung Luật Hóa chất); ⁽⁴⁾ Quy định chặt chẽ việc quản lý, sử dụng các chất kích thích như Shisha, khí N₂O (bóng cười)... để phòng ngừa việc sử dụng, lạm dụng tại các tụ điểm vui chơi giải trí gây ảnh hưởng sức khỏe người dùng và trật tự an toàn xã hội...

Phần thứ hai

MỘT SỐ NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM

I- DỰ BÁO TÌNH HÌNH

Trong bối cảnh, tình hình dịch Covid-19 đã được kiểm soát, hoạt động giao thương trong nước và quốc tế trở lại bình thường, dự báo tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy thời gian tới tiếp tục diễn biến phức tạp và khó lường.

1. Từ bên ngoài, các đường dây mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy xuyên quốc gia sẽ gia tăng hoạt động để giải quyết “nguồn cung” ma túy “tồn dư” sau đại dịch Covid-19. Các đối tượng trong và ngoài nước sẽ câu kết với nhau, tạo thành những đường dây, nhóm tội phạm liên tỉnh, xuyên quốc gia; lợi dụng triệt để các thành tựu của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4, những sơ hở trong việc kiểm soát biên giới, chính sách tạo điều kiện thông thoáng về logistics, hải quan trong phát triển, giao thương hàng hóa hậu Covid-19 để gia tăng vận chuyển trái phép các chất ma túy qua biên giới vào nước ta tiêu thụ, hoặc tiếp tục vận chuyển đi nước thứ 3 qua đường bộ, đường biển, đường hàng không.

2. Tình hình tội phạm mua bán lẻ và tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy gia tăng phức tạp, nhất là tại các cơ sở kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự và dịch vụ nhạy cảm. Số người nghiện và người sử dụng trái phép các chất ma túy ở trong nước còn cao, tiếp tục gia tăng, phần lớn ở ngoài cộng đồng, ngày càng tập trung vào giới trẻ, thanh thiếu niên, có xu hướng sử dụng ma túy tổng hợp và các loại ma túy mới thay thế các loại ma túy truyền thống; hiệu quả công tác cai nghiện còn nhiều hạn chế. Tình trạng đối tượng sử dụng ma túy tổng hợp bị loạn thần, “ngáo đá” thực hiện hành vi nguy hiểm cho xã hội hoặc đối tượng nghiện ma túy vi phạm pháp luật có nguy cơ gia tăng, diễn biến phức tạp, khó lường... Vì vậy, công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy sẽ đặt ra những thách thức và nhiệm vụ quan trọng trong thời gian tới.

II- MỘT SỐ NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM TIẾP TỤC THỰC HIỆN CÓ HIỆU QUẢ CHỈ THỊ SỐ 36-CT/TW TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy, tổ chức đảng; nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước; phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân trong phòng, chống và kiểm soát ma túy. Quán triệt công tác phòng, chống ma túy là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, thường xuyên và lâu dài; phải thực hiện mọi nơi, mọi lúc, mọi địa bàn, có trọng tâm, trọng điểm; triển khai đồng thời 03 mục tiêu giảm cung, giảm cầu và giảm tác hại của ma túy; lấy “chủ động phòng ngừa” từ sớm, từ xa, từ cơ sở là chính; kết hợp chặt chẽ giữa chủ động phòng ngừa với tích cực phát hiện, đấu tranh, xử lý nghiêm minh, kịp thời các loại tội phạm về ma túy. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị và các mặt công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy tại các tổ chức cơ sở đảng từ Trung ương đến địa phương, của cấp ủy cấp trên với cấp dưới và cấp ủy cơ sở đối với từng đảng viên.

2. Tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp nêu trong Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW (ban hành kèm theo Quyết định số 291/QĐ-TTg ngày 21/02/2020 của Thủ tướng Chính phủ); Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021-2025 của Chính phủ, gắn với thực hiện các văn bản chỉ đạo của Đảng, Quốc hội, Chính phủ và Ủy ban Quốc gia về công tác phòng, chống tội phạm và phòng, chống ma túy; tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả 15 dự án thuộc Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021-2025.

3. Chỉ đạo đẩy mạnh việc triển khai thi hành Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành, trọng tâm là triển khai quyết liệt, hiệu quả Công điện số 365/CD-TTg ngày 20/4/2022 của Thủ tướng Chính phủ; tiếp tục rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật thuộc các lĩnh vực có liên quan đảm bảo phù hợp, thống nhất với quy định mới của Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 và các văn bản hướng dẫn thi hành, tạo cơ sở pháp lý đầy đủ, đồng bộ cho công tác phòng, chống và kiểm soát ma túy.

4. Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về phòng, chống ma túy với các nội dung, hình thức phù hợp với từng nhóm đối tượng; theo phương châm hướng về cơ sở, tập trung vào các khu vực, địa bàn trọng điểm, phức tạp về ma túy, các nhóm nguy cơ cao, nhất là thanh, thiếu niên, học sinh, sinh viên; duy trì, phổ biến, nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến về phòng, chống ma túy ở cơ sở. Tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả *Tháng hành động phòng, chống ma túy; Ngày quốc tế và Ngày toàn dân phòng, chống ma túy 26/6* hằng năm.

5. Chỉ đạo tập trung thực hiện tốt các mặt công tác phòng ngừa nghiệp vụ; tăng cường công tác quản lý đối tượng liên quan đến ma túy; thực hiện hiệu quả công tác giải quyết điểm, tụ điểm và chuyên hóa địa bàn trọng điểm, phức tạp về ma túy; chủ động nắm, phân tích, dự báo và đánh giá đúng tình hình tội phạm về ma túy, nhất là khu vực biên giới, cửa khẩu, trên biển; phát huy vai trò nòng cốt, chủ trì của lực lượng Công an, trực tiếp là lực lượng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy; nâng cao hiệu quả phối hợp đấu tranh giữa các lực lượng chuyên trách phòng, chống ma túy từ Trung ương đến địa phương; thực hiện hiệu quả các kế hoạch, phương án đấu tranh phòng, chống ma túy trên tuyến, địa bàn trọng điểm; bắt giữ cả đường dây, đối tượng cầm đầu; ngăn chặn không để tội phạm ma túy lợi dụng Việt Nam làm địa bàn sản xuất, tàng trữ, trung chuyển ma túy.

6. Kiểm soát chặt chẽ các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy; thường xuyên kiểm tra, giám sát các cơ sở kinh doanh dịch vụ có điều kiện về an ninh trật tự, nhằm phát hiện, ngăn chặn, xử lý nghiêm minh hành vi mua bán, tổ chức, chứa chấp sử dụng trái phép ma túy; thường xuyên rà soát, thống kê, đánh giá chính xác tình hình người nghiện, người sử dụng trái phép chất ma túy; khai thác hiệu quả Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, dữ liệu căn cước công dân phục vụ công tác quản lý địa bàn, quản lý người nghiện ma túy, người sử dụng trái phép chất ma túy, quản lý sau cai nghiện ma túy; kịp thời phát hiện, triệt phá diện tích trồng và tái trồng cây có chứa chất ma túy; phát huy vai trò nòng cốt của lực lượng Công an xã, phường, thị trấn trong công tác phòng, chống ma túy ngay từ địa bàn cơ sở.

7. Chỉ đạo nâng cao hiệu quả công tác cai nghiện ma túy và điều trị nghiện ma túy; đổi mới công tác chỉ đạo, điều hành và cơ chế chính sách để nâng cao chất lượng công tác cai nghiện bắt buộc, cai nghiện tự nguyện tại gia đình, cộng đồng. Tiếp tục tổ chức đào tạo, tập huấn, đảm bảo đội ngũ cán bộ y tế đủ điều kiện xác định tình trạng nghiện ma túy; xây dựng cơ chế phối hợp nâng cao hiệu quả công tác xác định tình trạng nghiện ma túy. Tăng cường bố trí nhân lực, đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện, đảm bảo triển khai hiệu quả công tác cai nghiện. Đẩy mạnh chương trình điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế; tiếp tục nghiên cứu các bài thuốc và phương pháp y học trong điều trị và phục hồi chức năng cho người nghiện ma túy; quan tâm giúp đỡ, hỗ trợ vốn, giải quyết việc làm cho người sau cai nghiện ma túy tái hòa nhập cộng đồng.

8. Kiện toàn, nâng cao năng lực về tổ chức, biên chế; xây dựng cơ chế, chính sách đặc thù; ưu tiên đầu tư nguồn lực, kinh phí, cơ sở vật chất, trang thiết bị cho các cơ quan chuyên trách phòng, chống ma túy, cơ quan tòa án, viện kiểm sát nhân dân các cấp. Tăng cường ứng dụng khoa học kỹ thuật, công nghệ thông tin vào công tác phòng, chống tội phạm về ma túy và công tác cai nghiện ma túy.

9. Tăng cường hợp tác quốc tế về phòng, chống ma túy, nhất là với các nước láng giềng; thực hiện có hiệu quả các chương trình, thỏa thuận, biên bản ghi nhớ về phòng, chống ma túy; đẩy mạnh hợp tác trao đổi, chia sẻ thông tin tội phạm về ma túy; tổ chức các cuộc tuần tra chung khu vực biên giới, phối hợp đấu tranh chuyên án, ngăn chặn hoạt động vận chuyển trái phép ma túy qua biên giới; nghiên cứu thiết lập đường dây nóng, đẩy mạnh hợp tác với các nước để ngăn chặn tình trạng vận chuyển ma túy qua đường hàng không về Việt Nam và ngược lại, đặc biệt là tại địa bàn Châu Âu và một số nước Châu Á; phối hợp xác minh, bắt giữ các đối tượng phạm tội về ma túy đang hoạt động, đối tượng truy nã đang lẩn trốn ở mỗi nước để chủ động phòng ngừa từ sớm, từ xa các loại tội phạm về ma túy.

Nơi nhận:

- Bộ Chính trị (để báo cáo),
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (để báo cáo),
- Đ/c Bí thư Đảng ủy CATW (để báo cáo),
- Các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương,
- Các tỉnh ủy, thành ủy,
- Các đ/c Ủy viên Đảng ủy CATW,
- Các đơn vị trực thuộc BCA,
- Công an các tỉnh, thành phố trực thuộc TW,
- Lưu VPĐUCATW (P5, P6).

T/M BAN THƯỜNG VỤ
ỦY VIÊN

Nguyễn Duy Ngọc

ĐẢNG BỘ T.P HẢI PHÒNG
HUYỆN ỦY VĨNH BẢO

*

Số 29-SL/HU

SAO LỤC 250 – BC/ĐUCA

Vĩnh Bảo, ngày 05 tháng 12 năm 2022

Nơi nhận:

- Các đ/c Ủy viên Huyện ủy,
- Các chi, Đảng bộ trực thuộc,
- Lưu Văn phòng Huyện ủy.

T/L BAN THƯỜNG VỤ
CHÁNH VĂN PHÒNG

Nguyễn Tiến Hoàng